

2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша
және 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін,
тәуелсіз аудитордың
аудиторлық қорытындысымен

**«Алматы» әлеуметтік-кәсіпкерлік
корпорациясы» АҚ**
Жеке қаржылық есептілік

2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін жеке қаржылық есептілікті дайындау және бекіту үшін жауапкершілік туралы басшылықтың міндеттемесі

Тәуелсіз аудитордың аудиторлық қорытындысы

2023 жылға арналған жеке қаржылық есептілік:

1	Қаржылық жағдай туралы жеке есеп
2	Пайда мен залал және өзге де жиынтық кіріс туралы жеке есеп
3	Ақша қаражатының қозғалысы туралы жеке есеп
4	Капиталдағы өзгерістер туралы жеке есеп
5-40	Жеке қаржылық есептілікке ескертпелер

2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін жеке қаржылық есептілікті дайындау және бекіту үшін жауапкершілік туралы басшылықтың мәлімдемесі.

Тәуелсіз аудиторлардың ұсынылған есебінде қамтылған аудиторлардың міндеттерін сипаттаумен бірге қаруға тиіс төмендегі мәлімдеме «Алматы» әлеуметтік-кәсіпкерлік корпорациясы» АҚ (бұдан әрі - Қоғам) жеке қаржылық есептілігіне қатысты аудиторлардың жауапкершілігін шектеу мақсатында жасалды.

Қоғам басшылығы 2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша барлық елеулі аспектілерде қаржылық жағдайды, сондай-ақ осы күні аяқталған кезеңдері оның қызметінің нәтижелерін, ақша қаражатының қозғалысын және капиталдағы өзгерістерді Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына (бұдан әрі - ХКЕС) сәйкес шынайы көрсететін жеке қаржылық есептілікті дайындау үшін жауап береді.

Жеке қаржылық есептілікті дайындау кезінде Қоғам басшылығы:

- есеп саясатының қатидаттарын дұрыс таңдау мен қолдануды қамтамасыз ету;
- осындай ақпараттың орындылығын, дұрыстығын, салыстырмалылығы мен түсініктілігін қамтамасыз ететін нысанда ақпаратты, оның ішінде есеп саясаты туралы деректерді ұсыну;
- ХКЕС талаптарын орындаушылардың қандай да бір мәмілелер, сондай-ақ өзге де оқиғалар немесе шарттар Қоғамның қаржылық жағдайына және қызметінің қаржылық нәтижелеріне тигізетін әсерін есептілікті түсіну үшін жеткіліксіз болған жағдайларда қосымша ақпаратты ашу;
- Қоғамның тау болшақта қызметін жалғастыру қабілетін бағалау үшін жауапты болады.

Басшылық сондай-ақ:

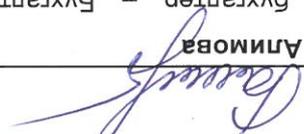
- Қоғамның ішкі бақылауының тиімді және сенімді жүйесін әзірлеу, енгізу және қолдау;
- Қоғамның мәмілелерін ашуға және түсіндіруге, сондай-ақ кез келген күні Қоғамның қаржылық жағдайы туралы жеткілікті дәлдікпен ақпарат беруге және қаржылық есептіліктің ХКЕС талаптарына сәйкестігін қамтамасыз етуге мүмкіндік беретін нысанда есеп жүргізу;
- Қазақстан Республикасының заңнамасына және ХКЕС-ке сәйкес бухгалтерлік есепті жүргізу;
- Қоғам активтерінің сақталуын қамтамасыз ету жөнінде барлық ақылға қонымды ықтимал шаарларды қабылдау; және
- қаржылық және өзге де теріс пайдалану фактілерін анықтау және болдырмау үшін жауапты болады.

2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталатын жыл үшін осы жеке қаржылық есептілікті Қоғам басшылығы 2024 жылғы 28 маусымда бекітті және оның атынан қол қойды:

Е.К. Алжанов
Басқарма Төрағатының орынбасары

Бас бухгалтер – Бухгалтерлік есеп және есептілік департаментінің директоры

Б.Е. Алимова

Халықаралық аудит стандарттарына сәйкес жүргізілетін аудит шенберінде біз кәсіби пайымды қолданамыз және бүкіл аудит бойы кәсіби скептицизмді сақтаймыз. Сонымен қатар, біз төмендетілгенді орындаймыз:

- жосықсыз ережелердің немесе қателердің салдарынан жеке қаржы есептілігінің ерелуі бұрмалану тәуекелдерін анықтаймыз және бағалаймыз; осы тәуекелдерге жауап ретінде аудиторлық рәсімдер өзіндік және жүргіземіз; өз пікірімізді білдіруге негіз болуы үшін жеткілікті және лайықты болып табылатын аудиторлық дәлелдер аламыз. Жосықсыз ережелер негізінде ерелуі бұрмалануы тапай тәуекелі қатенің нәтижесінде ерелуі бұрмалануы тапай тәуекелінен жоғары, өйткені жосықсыз ережелер сөз байласуды, жалғандықты, ақпаратты қасақана жіберуді, бұрмалануы ұсынуы немесе ішкі бақылау жүйесін айналып өту ережелерін қамтуы мүмкін;

- жағдайларға сай келетін аудиторлық рәсімдерді өзіндік мақсатында, бірақ қорамның ішкі бақылау жүйесінің тиімділігі туралы пікір білдіру мақсатында аудит үшін маңызды бар ішкі бақылау жүйесінің ұғымын аламыз; қолданылатын есеп саясатының тиісті сипатын және бағалау мәндерінің және басшылық дайындығын ақпаратты тиісті ашудың негізділігін бағалаймыз;

- басшылықтың қызмет үздіксіздігі туралы жорамалды қолдануының заңдылығы туралы тұжырым жасаймыз, ал алынған аудиторлық дәлелдердің негізінде – негізесінде қорамның өз қызметінің үздіксіз жалғастыруға қауіпсіздігін ерелуі қумен тұяндауы мүмкін оқиғалармен немесе шартармен байланысты ерелуі белгісіздіктің бар екені туралы тұжырым жасаймыз. Егер біз ерелуі белгісіздік бар деп тұжырым жасасақ, біз өзіндік аудиторлық қорытындымызда жеке қаржы есептілігінде ақпараттың сәйкесінші ашылуына назар аударуға немесе, егер ақпаратты мұндай ашу лайықсыз болып табылса, өз пікірімізді өзгертуге тиісіз. Біздің тұжырымдарымыз өзіндік аудиторлық қорытындымыз жасалған күнге дейін алынған аудиторлық дәлелдерге негізделген. Алайда болмашақ оқиғалар немесе шартар қорамның өз қызметінің үздіксіз жалғастыру қауіпсіздігін жоғартуына екен соғуы мүмкін;

- жеке қаржылық есептілікті тұтастай ұсынуы, ақпаратты ашуды қоса алғанда, оның құрылымы мен мазмұнын, сондай-ақ жеке қаржылық есептілік оның негізінде жатқан операциялар мен оқиғаларды олардың ашылуы қамтамасыз етілетіндей етіп білдіре ме дегенге бағалау жүргіземіз. Біз корпоративтік басқаруға жауап беретін тұлғалармен ақпараттық өзара іс-қимылды олардың назарына, оның ішінде аудиттің жоспарланған көлемі мен мерзімдері және аудитордың назарын аударған маңызды мәселелер туралы, оның ішінде аудит процесінде біз анықтайтын ішкі бақылау жүйесінің ерелуі кемшіліктері туралы ақпаратты жеткізе отырып жүзеге асырамыз.

Сәулә Батабаева
«Russell Bedford At Partners» ХАК
ЖШС
Аудит жөніндегі серіктес
Аудитордың біліктілік күшінің №
МФ-0000720, 10.01.2019 ж.

Шолпанай Құдайбергенова
«Russell Bedford At Partners» ХАК
ЖШС бас директоры
Аудиторлық қызметпен
айналысуда
мемлекеттік
лицензиясын Қазақстан Республикасы
Қаржы министрінің Ішкі мемлекеттік
аудит комитеті 2018 жылғы «03»
шілдеде берген.

А15Е2Х0, Алматы қаласы, Қазақстан Республикасы
Ел-Фараби даңғылы, 202
2024 жылғы 28 маусым

Member of Russell Bedford International – a global network of independent professional services firms
Registered in the Republic of Kazakhstan as a Limited Liability Partnership
Registered office: 202 Al-Farabi Avenue, Almaty, 050043, Republic of Kazakhstan

2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша
ҚАРЖЫЛЫҚ ЖАҒДАЙ ТҮРАЛЫ ЖЕКЕ ЕСЕП

МҮН ТЕНГЕ	Еск.	2023 жылғы 31 желтоқсан	2022 жылғы 31 желтоқсан
АКТИВТЕР			
*зақ мерзімді активтер			
Нерізі құралдар		61,811	457,497
Инвестициялық мүлік	6	5,775,788	65,632,069
Материалдық емес активтер		25,646	89,141
Инвестициялар	7	110,964,179	92,296,592
*зақ мерзімді қаржы активтері	8	99,110	649,120
*зақ мерзімді дебиторлық берешек	9	43,502,738	6,561,990
Өзге де ұзақ мерзімді активтер	10	2,922,935	7,503,728
*зақ мерзімді активтер жиынтығы		163,352,207	173,190,137
Қысқа мерзімді активтер			
Қорлар	11	778,155	2,116,267
Саудалық және өзге де дебиторлық берешек	9	190,045	268,162
Қысқа мерзімді қаржы активтері	8	2,662,508	4,717,405
Табыс салығы бойынша алдын ала төлем		-	2,957
Берілген аванстар және өзге де арымдағы активтер	12	1,364,356	543,240
PEFO бойынша актив	13	11,728,105	-
Ақша қаражаты және олардың баламалары	14	50,602,513	76,314,253
Қысқа мерзімді активтер жиынтығы		67,325,682	83,962,284
КАПИТАЛ МЕН МІНДЕТТЕМЕЛЕР			
Капитал			
Акционерлік капитал	15	193,351,569	185,150,126
Сауып алынған меншікті үлестік құралдар		(21,051,538)	(6,392,998)
Жабылған залал		(1,412,326)	(11,009,900)
Капитал жиынтығы		170,887,705	167,747,228
*зақ мерзімді міндеттемелер			
Алынған ұзақ мерзімді қарыздар	16	7,709,313	21,423,837
Өзге де ұзақ мерзімді міндеттемелер		178	178
Кейінге қалдырылған салық міндеттемелері	25	59,197	438,127
*зақ мерзімді міндеттемелер жиынтығы		7,768,688	21,862,142
Қысқа мерзімді міндеттемелер			
Алынған қысқа мерзімді қарыздар	16	4,240,207	67,319,516
Саудалық және өзге де кредиторлық берешек	17	46,135,484	54,929
Салықтар мен төлемдер		25,705	-
Корпоративтік табыс салығы бойынша берешек		1,520,970	168,606
Сауып алушылардың шарттары бойынша міндеттемелер	18	99,130	-
Қысқа мерзімді міндеттемелер жиынтығы		52,021,496	67,543,051
Міндеттемелер жиынтығы		59,790,184	89,405,193
КАПИТАЛ МЕН МІНДЕТТЕМЕЛЕР ЖИЫНТЫ		230,677,889	257,152,421

Осы жеке қаржылық есептілікті Қоғам басшылығы мақұлдады және оның атынан қол қойды:

Е.К. Алжақаров
Басқарма Төрағасының орынбасары

Б.Е. Алимова
Бас бухгалтер - Бухгалтерлік есеп және есептілік департаментінің директоры

Түпнұсқа есептілер осы жеке қаржылық есептіліктің ажырасмас бөлігін құрайды

2023 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ҮШІН ПАЙДА НЕМЕСЕ ЗАЛАЛ ЖӘНЕ ӨЗГЕ ДЕ ЖИЫНТЫҚ КІРІС ТҮРАЛЫ ЖЕКЕ ЕСЕП

МҮН ТЕНГЕ	Еск.	2023 жыл	2022 жыл
Сатып алушылармен жасалған шарттар бойынша түсім	19	3,873,166	2,500,475
Іске асырудың өзіндік құны	20	(1,569,488)	(1,394,267)
Жалпы кіріс		2,303,678	1,106,208
Әкімшілік шығыстар	21	(1,745,052)	(1,894,456)
Қаржылық кірістер/шығыстар, нетто	22	(19,280,470)	5,001,028
Басқа кірістер/шығыстар, нетто		134,396	236,926
Мүлкікті сатудан түскен кірістер, нетто	23	32,238,772	26,318
Қауымдасқан ұйымдардың залалдағы үлесі		(36,363)	(10,919)
Батамдық айырма бойынша таза кіріс/шығын		2,579,888	(1,217,770)
Залалдарды қалпына келтіру/құнсызданудан болған залалдар/	24	2,630,396	(13,218,713)
Салық салынғанға дейінгі кіріс		18,825,245	(9,971,378)
Табыс салығы бойынша шығыстар	25	(7,381,560)	(365,194)
Жыл ішіндегі таза кіріс		11,443,685	(10,336,572)
Жыл ішіндегі өзге де жиынтық кіріс		-	-
Жыл ішіндегі жалпы жиынтық кіріс		11,443,685	(10,336,572)

Осы жеке қаржылық есептілікті Қоғам басшылығы мақұлдады және оның атынан қол қойды:

Е.К. Алдақаров
 Басқарма Төрағасының орынбасары

Б.Е. Алимова
 Бас бухгалтер - Бухгалтерлік есеп және есептілік департаментінің директоры

Түсіндірме есептері осы жеке қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігін құрайды

2023 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ҮШІН АҚША ҚАРАЖАТЫНЫҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ ТҮРАЛЫ ЖЕКЕ ЕСЕП (тікелей едіс)

Мың теңге	2023 жыл	2022 жыл
Операциялық қызметтен түскен ақша қаражаты	431,834	744,044
Сатып алушылардан алынған ақша қаражаты	5,391	4,780
Келіндік жарналар	591,732	4,000,000
Өзге де түсімдер	1,983,254	(9,796,296)
Қарыз алу	-	11,109,378
Үшінші тараптарды қаржыландыруды қайтару	-	(3,287,160)
Жеткізушілер мен мердігерлерге төленген ақша қаражаты	(1,540,155)	(700,884)
Қызметкерлерге төленген ақша қаражаты	(767,192)	(600,900)
Төленген өзге де салықтар мен әлеуметтік төлемдер	(600,900)	(438,679)
Төленген табыс салығы	(6,205,000)	(185)
Төленген найыздар	(463,681)	(1,100)
Өзге де төлемдер	(6,077)	(328,695)
Операциялық қызметте пайдаланылған таза ақша қаражаты	(7,162,526)	1,896,935
Инвестициялық қызметтен түскен ақша қаражатының қозғалысы:		
Берілген қарыздарды қайтару	8,724,722	-
Үшінші тараптарды қаржыландырудан қайтару	8,839,764	3,282,406
Нәтижелі құралдарды және инвестициялық жылжымайтын мүлікті сату	5,214,124	-
Алынған сыйақы	1,498,474	2,295,107
Басқалар	223,930	-
Қарыздар беру	(5,866,866)	(3,438,000)
Нәтижелі құралдарды, инвестициялық жылжымайтын мүлікті сатып алу	(198,234)	(2,327)
материалдық емес активтер	(11,728,105)	1,654,164
PEFO операциялары, нетто	(22,307,962)	(7,033,540)
Еңілес компанияға инвестициялар	(15,600,153)	(3,242,190)
Инвестициялық қызмет пайдаланылған таза ақша қаражаты	(15,600,153)	(3,242,190)
Каржылық қызметтен түскен ақша қаражатының қозғалысы:		
Қарыздарды өтеу	(8,820,000)	-
Акционерлік капиталға ақы төлеу	6,000,000	67,650,477
Каржылық қызметте пайдаланылған таза ақша қаражаты	(2,820,000)	67,650,477
Ақша қаражатының таза ұлғаюы (азаяуы)	(25,582,679)	66,305,222
Күтілетін кредиттік залалдар резервіндегі өзгеріс	44,840	(13,774)
Ақша қаражатына айырбас бағамының өзгеру есері	(173,901)	68,584
Жыл басындағы ақша қаражаты	76,314,253	9,954,221
Жыл соңындағы ақша қаражаты	50,602,513	76,314,253

Осы жеке қаржылық есептілікті Қорам басшылығы мақұлдады және оның атынан қол қойды:

Е.К. Алмақаров
 Басқарма Төрағасының орынбасары

Б.Е. Алимова
 Бас бухгалтер - Бухгалтерлік есеп және есептілік департаментінің директоры

Түпнұсқа есептілер осы жеке қаржылық есептіліктің ажырасмас бөлігін құрайды

**2023 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ҮШІН
КАПИТАЛДАҒЫ ӨЗГЕРІСТЕР ТҮРАЛЫ ЖЕКЕ ЕСЕП**

Мын теңге		2022 жылғы 1 қаңтардағы салыдо		2022 жылғы 31 желтоқсандағы		2023 жылғы 31 желтоқсандағы	
Акцияонерлік капитал	119,748,399	65,401,727	185,150,126	8,201,443	167,747,228	193,351,569	170,887,705
Меншікті үлестік құралдар	(9,278,288)	2,885,290	(6,392,998)	(14,658,540)	(6,457,097)	(21,051,538)	(1,412,326)
Жабылмаған залал	(729,015)	-	(11,009,900)	-	(6,443,685)	(1,412,326)	(1,846,111)
Капитал жиыны	109,741,096	68,287,017	167,747,228	11,443,685	167,747,228	193,351,569	170,887,705
Өзге де операциялар	-	-	-	-	-	-	-
Жыл ішіндегі таза залал	-	-	-	-	-	-	-
Акцияларды шығару	65,401,727	2,885,290	185,150,126	8,201,443	167,747,228	193,351,569	170,887,705
Жыл ішіндегі таза кіріс	-	-	-	-	-	-	-
Меншікті үлестік құралдармен басқа операциялар	-	-	-	-	-	-	-
2023 жылғы 31 желтоқсандағы	119,748,399	65,401,727	185,150,126	8,201,443	167,747,228	193,351,569	170,887,705

Осы жеке қаржылық есептілікті Қоғам басшылығы мақұлдады және оның атынан қол қойды:

Е.К. Алжанов
Басқарма Төрағасының орынбасары
«Социально-предпринимательская корпорациясы»
Әлеуметтік - қаржылық компаниясы
Қазақстан Республикасының заңды тұлғасы

Б.Е. Алимова
Бас бухгалтер - Бухгалтерлік есеп және есептілік департаментінің директоры

Түсіндірме ескертпелер осы жеке қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігін құрайды

**2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін
ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР**

1. ЖАЛПЫ АҚПАРАТ

«Алматы» әлеуметтік-кәсіпкерлік корпорациясы» АҚ (бұдан әрі - "Қоғам") бастапқыда Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2010 жылғы 27 тамызда тіркелген. 2018 жылғы 8 қазанда атауының өзгеруіне байланысты Қоғамды қайта тіркеу жүргізілді. Бизнес-сәйкестендіру коды 100840016104.

Қоғам 600400621639 салық төлеушінің тіркеу нөмірін бере отырып, Алматы қаласы бойынша Әділет департаментінде салық төлеуші ретінде тіркелді. Қоғам Алматы қаласы Бостандық аудандық салық комитетінде қосылған күн салығын төлеуші ретінде тіркелді, 2018 жылғы 8 қазандағы күнеліктің сериасы 60001 № 1202376.

Қоғамның нақты және заңды мекенжайы: 050040, Қазақстан Республикасы, Алматы қаласы, Байзақов көшесі, 303-үй, Б 0101.

2023 жылғы 31 желтоқсанда және жеке қаржылық есептілік шығарылған күні Қоғамның жалғыз қатысушысы «Алматы қаласы Кәсіпкерлік және инвестициялар басқармасы» КММ (бұдан әрі - «Бас компания») болып табылады. Қоғамның түпкілікті бақылаушы тарабы Алматы қаласының әкімдігі болып табылады.

Қоғам өз қызметін Қазақстан Республикасында жүзеге асырады. Қоғамның активтері мен міндеттемелері Қазақстан Республикасының аумағында болады.

Қоғам қызметінің негізгі түрі коммерциялық қызмет және басқару мәселелері бойынша консультация беру, экономикалық қызметті реттеу және тиімді жүргізуге жәрдемдесу, өндірістің тұрақтандыру қорын қалыптастыру және әлеуметтік маңызды бар азық-түлік тауарларына бағаларды тұрақтандыру жөніндегі тетіктерді іске асыру болып табылады.

2023 жылғы 31 наурызда Fitch Ratings Ltd (Лондон Ұлыбритания) Қоғамның шетел және ұлттық валютадағы «BBB-» ұзақ мерзімді дефолт рейтингтерін растады. Рейтингітер бойынша болжам - «Тұрақты».

2024 жылғы 28 ақпанда Fitch Ratings (Дубай, БАӘ) рейтингтік агенттігі «Тұрақты» болжаммен «BBB-» деңгейінде шетел және ұлттық валютадағы Қоғамның дефолт рейтингін растады.

Қоғамның мынадай еншілес ұйымдары бар:

Қатысу үлесі	2023 жылғы	2022 жылғы	Қызмет түрі	Компания/орналасқан жері
100%	31 желтоқсан	31 желтоқсан	Шатын және орта кәсіпкерлік субъектілеріне кәсіпкерлік мақсаттарға қарыздар беру	«Almaty Finance (Almaty)» ЖШС/(Қазақстан) Алматы индустриялық аймағы индустриялық «Almaty» ЖШС/(Қазақстан) Алматы қаласы әкімдігінің «Almaty» қаржылық кәсіпорны» ҚРДелі құрылыс кәсіпорны» ЖШС/(Қазақстан)
100%	100%	100%	Индустриялық аймақтың қызметін жедел басқару	«Almaty» ЖШС/(Қазақстан)
100%	100%	100%	Тұрғын үй құрылысына үлестік қатысу үшін жеке және заңды тұлғалардың (оның ішінде бюджеттік) ақша қаражатын тарту есебінен тұрғын үй ғимараттарын салуды ұйымдастыру жөніндегі қызмет	«Almaty» ЖШС/(Қазақстан)

«Almaty» микроқаржы ұйымы» ЖШС «Almaty Business-2025» кәсіпкерлікті дамыту аймақтық бағдарламасы аясында құрылды. «Almaty» МҚ ЖШС ШОБ қолдау мақсатында шатын және орта бизнес субъектілеріне жөніндегі кредит береді, 99.99999690% қатысу үлесімен «Almaty Finance» (Алматы Финанс) ЖШС еншілес компаниясы болып табылады.

2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2. ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІ ДАЙЫНДАУ НЕГІЗІ

Сәйкестік туралы мәлімдеме

Компанияның осы жеке қаржылық есептілігі Халықаралық қаржылық есептілік стандарттары жөніндегі Кенес ("ХКЕСК") бекіткен редакциядағы Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына ("ХКЕС") және Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарын түсіндіру жөніндегі комитет (бұдан әрі - "ХКЕТК") шығарған интерпретацияларға сәйкес дайындалды.

Ұсыну негізі

Осы жеке қаржылық есептілік қаржы құралдарын әділ күн бойынша бастапқы танауға түзетумен бастапқы күн бойынша есепке алу қағидатына сүйеніп дайындалды.

Үздіксіз қызмет қағидаты

Қоғамның жеке қаржылық есептілігі әдеттегі қызмет барысында активтерді іске асыруды және міндеттемелер мен шарттық міндеттемелерді реттеуді көздейтін үздіксіз қызмет қағидатына сәйкес дайындалды.

2023 жылғы Қоғам 11,443,684 мың теңге мөлшерінде кіріс алды (2022 ж. - 10,336,572 мың теңге мөлшерінде залал). Мемшікті капитал 170,887,704 мың теңгені құрайды (2022 ж.: - 167,747,228 мың теңге).

Осылайша, Қоғам басшылығы қызметтің үздіксіздігі туралы жорамалға сәйкес Қоғамның қызметін жалғастыру қабілетіне елгулі әсер етуі мүмкін жағдайларды немесе оқиғаларды сәйкестендірмейді. Осы жеке қаржылық есептілік, егер Қоғам қызметтің үздіксіздігі туралы жорамалға сәйкес қызметін жалғастыра алмаса, талан етілетін түзетулерді қамтымайды.

Есеп саясатын және деректерді ұсыну тәртібін өзгерту

Жеке қаржылық есептілікті жасау кезінде қабылданған есеп саясаты 2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін Қоғамның жеке жылдық қаржылық есептілігін жасау кезінде қолданылған саясатқа сәйкес келеді. Қоғам шығарылған, бірақ әлі күшіне енген кәндәй да бір басқа стандарттарды, түсіндірулерді немесе түзетулерді мерзімінен бұрын қолданған жоқ.

3. ЖАҢА СТАНДАРТТАР, ТҮСІНДІРМЕЛЕР ЖӘНЕ ҚОЛДАНЫСТАҒЫ СТАНДАРТТАР МЕН ТҮСІНДІРМЕЛЕРГЕ ТҮЗЕТУЛЕР

Осы жеке қаржылық есептілікті дайындау кезінде Қоғам 2023 жылғы 1 қантардан бастап күшіне енген мынадай стандарттар мен түзетулерді қолданбады:

ХКЕС (IFRS) 17 «Сақтандыру шарттары»

2017 жылғы мамырда ХКЕС жөніндегі Кенес ақпаратты тану және бағалау, ұсыну және ашу мәселелерін қарастыратын сақтандыру шарттары үшін қаржылық есептіліктің жаңа жан-жақты стандарты болып табылатын ХКЕС (IFRS) 17 «Сақтандыру шарттары» шығарды. ХКЕС (IFRS) 17 күшіне енген кезде ол 2005 жылғы шығарылған ХКЕС (IFRS) 4 «Сақтандыру шарттары» стандартының алмастырады. ХКЕС (IFRS) 17 сақтандыру шарттарының барлық түрлеріне (яғни өмірді сақтандыру және өмірді сақтандырудан өзгеше сақтандыру, тікелей сақтандыру және қайта сақтандыру) оларды шығаратын ұйымның түріне, сондай-ақ дискрециялық қатысу шарттары бар белгілі бір келісімдер мен қаржы құралдарына қарамастан, қолданылады. Қолдану аясынан бірнеше ерекшеліктер бар. ХКЕС (IFRS) 17 нәтижелі мақсаты

3. ЖАҢА СТАНДАРТТАР, ТҮСІНДІРМЕЛЕР ЖӘНЕ ҚОЛДАНЫСТАҒЫ СТАНДАРТТАР МЕН ТҮСІНДІРМЕЛЕРГЕ ТҮЗЕТУЛЕР (жалғасы)

сақтандырышылар үшін неғұрлым тиімді және дәйекті болып табылатын сақтандыру шарттарын есепке алу моделін ұсынып табылады. Негізін алдымен жергілікті есепке алу саясаттарына негізделген 4 талаптарына қарағанда, ХКЕС (IFRS) 17 есепке алудың барлық орында аспектилерін қамтитын сақтандыру шарттарын есепке алу үшін жан-жақты модельді ұсынады. ХКЕС (IFRS) 17 негізінде мыналармен толықтырылған жалпы модель жатыр:

Тікелей қатысу талаптарымен сақтандыру шарттары үшін белгілі бір түрлендіру (ауыспалы сыйақы едісі). Жөнделетінген тәсіл (сыйлықақыны бөлу негізіндегі тәсіл) негізінен қысқа мерзімді шарттар үшін.

Бұл стандарт Қоғамға қолданылмайды.

ХКЕС (IAS) 8 «Бухгалтерлік бағалауды анықтау» түзетулері

ХКЕС (IAS) 8 түзетулерінде бухгалтерлік бағалауды өзгерістер мен есеп саясатындағы өзгерістер мен бағаларды өзгерту үшін өлшеу әдістері мен бастапқы деректерді қалай пайдаланатынын түсіндіріледі. қатерді түзету арасындағы айырмашылық түсіндіріледі. Бұдан басқа, құжатта ұйымның бухгалтерлік

Бұл түзетулер Қоғамның жеке қаржылық есептілігіне елестірілген өзгерістер еткен жоқ.

ХКЕС (IAS) 1 және ХКЕС қолдану жөніндегі № 2 практикалық ұсыныстарға түзетулер - «Есеп саясаты туралы ақпаратты ашу»

ХКЕС (IAS) 1 және «Маныздылық туралы пайымдауларды қалыптастыру» ХКЕС-ті қолдану жөніндегі № 2 практикалық ұсыныстарға түзетулер енгізілді, онда ұйымдарға есеп саясаты туралы ақпаратты ашу кезінде мінді пікірлерді қолдануға көмектесетін нұсқаулар мен мысалдар бар. Түзетулер ұйымдарға есеп саясатының «елестірілуі» ұйымдардың ашуы туралы талапты есеп саясаты туралы ақпаратты ашу туралы шешімдер қабылдау кезінде ұйымдардың маныздылық ұғымын қалай қолдануға тиіс екендігіне қатысты нұсқауды қосу есебінен есеп саясаты туралы неғұрлым пайдалы ақпаратты ашуға көмектесуі тиіс.

Түзетулер Қоғамның жеке қаржылық есептілігіне әсер еткен жоқ.

ХКЕС (IAS) 12 түзетулері - «Бір операция нәтижесінде туындайтын активтер мен міндеттемелерге қатысты келінге қалдырылған салық»

ХКЕС (IAS) 12 «Тайыста салынатын салыққа» түзетулер бастапқы тануға қатысты алып тастауды қолдану арасын тарылтады, сондықтан ол жалға алу және пайдаланудан шығару бойынша міндеттемелер сияқты төн салық салынатын және шегерілетін уақытша айырмалардың туындауына әкел соғатын операцияларға қолданылмайды.

Түзетулер Қоғамның жеке қаржылық есептілігіне әсер еткен жоқ.

4. ЕСЕП САҚАТЫНЫҢ НЕГІЗГІ ЕРЕЖЕЛЕРІ

Ақтөнер мен міндеттемелерді ағымдағы және ұзақ мерзімді ретінде жіктеу

Қаржылық жағдай туралы жеке есепте Қоғам активтер мен міндеттемелерді оларды ағымдағы (қысқа мерзімді) және ұзақ мерзімді жіктеу негізінде ұсынады. Актив, егер:

- оны әдеттегі операциялық цикл шеңберінде сату немесе тұтыну үшін іске асыру көзделеді немесе ол арналса;
- ол негізін сауда мақсаттарына арналса;
- оны есепті кезең аяқталғаннан кейін 12 (он екі) ай ішінде іске асыру болжанып отырса.

4. ЕСЕП САҒАСТАТЫНЫҢ НЕГІЗГІ ЕРЕЖЕЛЕРІ (жалғасы)

- есепті кезең аяқталғаннан кейін кемінде 12 (он екі) ай ішінде оны айырбастауға немесе міндеттемелерді өтеу үшін пайдалануға шектелулер болған жағдайларды қоспағанда, ол ақша қаражатын немесе олардың баламаларын білдірсе, ағымдағы (қысқа мерзімді) болып табылады.
- Барлық өзге активтер ұзақ мерзімді активтер ретінде жіктеледі. Міндеттеме, егер:
 - оны едеттері операциялық цикл шеңберінде өтеу болжанып отырса;
 - ол негізінен сауда мақсаттары үшін ұсталса;
 - бірақ есепті кезең аяқталғаннан кейін 12 (он екі) ай ішінде өтелуге тиіс болса; немесе
 - Қоғамның есепті кезең аяқталғаннан кейін кемінде 12 (он екі) ай ішінде міндеттемені өтеуді кейінге қалдыруға сөзсіз құқығы жоқ болса, ағымдағы (қысқа мерзімді) болып табылады.
- Қоғам барлық өзге міндеттемелерді ұзақ мерзімді ретінде жіктейді. Кейінге қалдырылған салық бойынша активтер мен міндеттемелер ұзақ мерзімді активтер мен міндеттемелер ретінде жіктеледі.

Еділ күндіз бағалау

- Еділ күн активті сатқаны үшін алынатын немесе бағалау күніне нарыққа қатысушылар арасында едеттері тәртіппен жасалатын мәміле шеңберінде міндеттемені бергені үшін төленетін баға болып табылады. Еділ күндіз бағалау активті сату немесе міндеттемені беру бойынша мәміле:
- не осы актив немесе міндеттеме үшін негізгі нарықта;
 - не негізгі нарық болмаған жағдайда осы актив немесе міндеттеме үшін неғұрлым қолайлы нарықта орын алғанды деп болжақанда;
- Қоғамның негізгі немесе неғұрлым қолайлы нарыққа қол жеткізуі тиіс.

Активтің немесе міндеттеменің еділ күндіз активтің немесе міндеттеменің бағасын айқындау кезінде нарыққа қатысушылар пайдалануы мүмкін жорамалдарды пайдалануға отырып бағаланарды, бұл ретте нарыққа қатысушылар өздерінің ең жақсы мүдделері үшін ерекет етеді деп болжанады. Қаржылық емес активтің еділ күндіз бағалау нарыққа қатысушының не активті ең жақсы және неғұрлым тиімді түрде пайдалану арқылы, не осы активті ең жақсы және неғұрлым тиімді түрде пайдалану арқылы, не осы активті ең жақсы және неғұрлым тиімді түрде пайдаланатын нарықтың басқа қатысушысына сату нәтижесінде экономикалық пайданы генерациялау мүмкіндігін ескереді.

Қоғам қалыптасқан жағдайларда қолайлы болып табылатын және еділ күндіз бағалау үшін жеткілікті деректерге қол жетімді, бұл ретте орынды бақыланатын бастапқы деректерді барынша пайдалануға отырып және бақыланбайтын бастапқы деректерді барынша аз пайдалануға отырып бағалаудың осынындай еділдіктемелерін пайдаланарды.

Еділ күндіз қаржылық есептілікте бағаланатын немесе ашылатын барлық активтер мен міндеттемелер жалпы еділ күндіз бағалау үшін ерелуі болып табылатын өн төменгі деңгейдегі бастапқы деректер негізінде төменде сипатталған еділ күн көздерінің неарахисыя шеңберінде жіктеледі:

- 1-деңгей - ұқсас активтер немесе міндеттемелер бойынша белсенді нарықтағы бағалардың нарықтық бағамдалуы (қандай да бір түзетулерсіз);
- 2-деңгей - сатылықтың неғұрлым төмен деңгейіне жататын еділ күндіз бағалау үшін ерелуі бастапқы деректер нарықта тікелей немесе жанама бақыланатын бағалау моделдері;
- 3-деңгей - сатылықтың неғұрлым төмен деңгейіне жататын еділ күндіз бағалау үшін ерелуі бастапқы деректер нарықта байқалмайтын бағалау моделдері.

Жаңа алу кирістерін немесе капитал құнының өсімін алуға немесе екіншісіне арналған, бірақ әдеттегі қызмет барысында сатуға, өндірісте немесе тауарларды немесе қызметтерді жеткізуде пайдалануға не әкімшілік мақсаттарға арналмаған жылжымайтын мүлік. Инвестициялық жылжымайтын мүлік кез келген жинақталған амортизацияны және құнсызданудан кез келген жинақталған амортизацияны шегергенде нақты құны бойынша танылады. Сатып алынған инвестициялық жылжымайтын мүліктің нақты құны сатып алуға арналған шығындарды және сатып алуға байланысты өзге де шығындарды қамтиды.

Инвестициялық жылжымайтын мүлік

Қтымды пайдаланудың күтілетін мерзімдері және негізгі құралдардың тарату құны ербір есепті күнді жағдай бойынша талданады.

25-50	Фирматтар мен құрылыстар
4-8	Компьютерлер және ұйымдаспыру техникасы
4-8	Көлік құралдары
3-4	Өзге де негізгі құралдар

Пайдалы қызмет мерзімі, жыл

Тоу активтің пайдалы қызметінің күтілетін мерзімі ішінде оның тарату құнына дейін тура әдіс бойынша есептеледі. Негізгі құралдардың күтілетін пайдалы қызмет мерзімдері:

Тоу

Негізгі құралдар объектісінің бір бөлігін (ерулі құрамдас бөлігін) ауыстыруға байланысты шығындар, егер Қоғамның көрсетілген бөлікке байланысты болмасақ экономикалық пайда алу ықтималдығы жоғары болып табылған және оның құнын сенімді аяқындыға болатын жағдайда, осы объектінің тәңгерімдік құнын ұлғайтады. Ауыстырылған бөліктің баланстық құны есептен шығарылады. Негізгі құралдардың объектілерін арымдағы жөнделуге және оларға қызмет көрсетуге арналған шығыстар олар туындаған сәттегі кірістер мен шығыстарда танылады.

Кейінгі шығындар

Негізгі құралдар объектісінің шығынан кірістің немесе шығынның кез келген сомасы оның шығынынан түскен түсімді оның баланстық құнымен салыстыру арқылы айқындалады және таза кіріс немесе шығын құрамында «өзге кірістер» немесе «өзге шығыстар» жолы бойынша нетто-негізде танылады.

Егер негізгі құралдардың объектісі пайдалы пайдаланудың ертүрлі мерзімі бар жекеленген компоненттерден тұрса, олардың ерқайсысы негізгі құралдардың жеке объектісі (манызды компонент) ретінде ескеріледі.

Негізгі құралдар объектісінің шығынынан кірістің немесе шығынның кез келген сомасы оның шығынынан түскен түсімді оның баланстық құнымен салыстыру арқылы айқындалады және таза кіріс немесе шығын құрамында «өзге кірістер» немесе «өзге шығыстар» жолы бойынша нетто-негізде танылады.

Негізгі құралдар

Негізгі құралдардың объектілері сатып алу құны бойынша жинақталған тозу мен құнсызданудан болған залалдар шегеріле отырып көрсетіледі.

Тану және есепке алу

Негізгі құралдар объектілері сатып алу құны бойынша жинақталған тозу мен құнсызданудан болған залалдар шегеріле отырып көрсетіледі.

4. ЕСЕП САҚАТЫНЫҢ НЕГІЗГІ ЕРЕЖЕЛЕРІ (жалғасы)

ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

Үлестік қатысу едісіне сәйкес қауымдасқан ұйымға инвестициялар бастапқы қауымдастық бойынша танылады. Инвестицияның баланстық құны сатып алу күнінен кейін туындайтын қауымдасқан ұйымның немесе бірлескен кәсіпорының таза активтерінің құнын өзгерістерді тану салдарынан кейіннен түзетіледі.

ескеріледі

Қоғамның оның қауымдасқан ұйымына инвестициялары үлестік қатысу едісі бойынша

Қауымдасқан ұйым - бұл қызметіне Қоғам едәуір ықпал ететін ұйым. Елеулі әсер - бұл инвестициялар объектісінің қаржылық және операциялық саясаты бойынша шешімдер қабылдауға қатысу өкілеттілігі, бірақ бұл саясатты бақыламау немесе бірлесіп бақылау.

Қауымдасқан компанияларға инвестициялар

Емшілес ұйымдарға инвестициялар құнсыздандыру шегерендесі бастапқы қауымдастық және қаржылық есептеуінде ескеріледі. Құнсыздандырудан болған залал (мұндай болған кезде) құнсыздандыру болған кезеңдері шығыс ретінде танылады.

Емшілес ұйымдарға инвестициялар

Құнсыздандырудан бұрын танылған залал, егер өтелетін соманы айқындау үшін пайдаланылатын бағаларда өзгерістер болған жағдайда қалпына келтіруге жатады. Құнсыздандырудан болған залал, егер құнсыздандырудан болған залал танылмаса, активтің баланстық құны тозуды немесе амортизацияның шегере отырып айқындалатын баланстық құннан аспайтын дәрежеде ғана қалпына келтіріледі.

Құнсыздандырудан болған залалдары қалпына келтіру

Ақшалай түсімдерді дербес генерацияламайтын активтердің өтелетін құны осы активтер жататын ақшалай түсімдерді генерациялайтын бөлімшенің өтелетін құнында айқындалады. Мөлшерлемесін қолдана отырып, олардың ағымдағы құнына дейін дисконтталады.

Бағаларын және осы активке тән тәуекелдерді көрсететін салықтарды шегеренге дейін дисконттау бағалау кезінде күтілетін болашақ ақша ағындары ақшаның уақытша құнының ағымдағы нарықтық мән активтің еділ құнының ең үлкен шамасы ретінде айқындалады. Активті пайдалану құндылығын активтің өтелетін құны іске асыруға арналған шығыстарды шегерендесі оны пайдалану құндылығы

Өтелетін соманы есептеу

Өрбір есепті күнге Қоғам ұзақ мерзімді активтердің ағымдағы құнының ықтимал құнсыздандыруын көрсететін кез келген бөлігінің болуын бағалайды. Кез келген осындай бөлігі анықталған жағдайда активтердің өтелетін құнының ықтимал төмендеуі мәнне бағалау жүзеге асырылады (егер мұндай орын алса). Жеке алынған актив үшін өтелетін құнды бағалау мүмкін болмаған кезде Қоғам актив тиесілі ақша қаражатын генерациялайтын активтер тобының өтелетін құнын айқындайды.

Қаржылық емес активтердің құнсыздандыруы

Инвестициялық жылжымайтын мүлік негізгі құралдарға қолданылатын қамдауларға сәйкес амортизацияланады.

Өз күшімен тұрғызылған (салынған) жылжымайтын мүлік объектілерінің нақты құнына құрылыс аяқталған күнгі жылжымайтын мүлік құны қосылады. Ғимараттың ажырамас бөлігі болып табылатын жабдықтар мен жарақатандыру заттары инвестициялық жылжымайтын мүліктің бір бөлігі ретінде қарастырылады.

4. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ НЕГІЗГІ ЕРЕЖЕЛЕРІ (жалғасы)

ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТІЛЕР

2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

4. ЕСЕП САҒАСТАҒЫНЫҢ НЕГІЗГІ ЕРЕЖЕЛЕРІ (жалғасы)

Қаржы құралдары - баспалқы тану және кейінгі бағалау

Бір ұйымда қаржы активінің және басқа ұйымда қаржы міндеттемесінің немесе үлестік құралдың туындауына екен соғатын кез келген шарт қаржы құралы болып табылады.

Қаржы активтері

Бастапқы тану және бағалау

Қаржы активтері бастапқы тану кезінде кейіннен амортизацияланған құны бойынша, өзге де жиынтық кіріс арқылы еділ құны бойынша бағаланатындар ретінде жіктеледі. Бастапқы тану кезінде қаржы активтері жіктеу қаржы активі бойынша ақша ағындары шартында кезделген сипаттамаларға және осы активтерді басқару үшін Қоғам қолданатын бизнес-модельге байланысты болады. Қаржыланудың ең елулі компоненті жоқ немесе оған қатысты Қоғам практикалық сипаттағы оңайлатуды қолданған саудалық дебиторлық берешек ХКЕС (IFRS) 15 сәйкес айқындалған бастапқыда қаржы активтерін пайда немесе залал арқылы еділ емес құны бойынша бағаланатын қаржы активтері жағдайында мемліе бойынша шығындар сомасына ұлғайтылған еділ құны бойынша бағалайды. Қаржыланудың ең елулі компоненті жоқ немесе оған қатысты Қоғам практикалық сипаттағы оңайлатуды қолданған саудалық дебиторлық берешек ХКЕС (IFRS) 15 сәйкес айқындалған мемліе бағасы бойынша бағаланады.

Қаржы активі амортизацияланған құн бойынша немесе өзге де жиынтық кіріс арқылы еділ құн бойынша жіктеуге және бағалауға болатындай ету үшін осы активтің шарттық талаптары борыштың негізгі сомасының өтелмеген бөлігіне «төк қана борыш пен пайыздардың негізгі сомасы есебіне төлемдер» болып табылатын ақша ағындарын алуға негізделуі қажет. Мұндай бағалау ербір құрал дөңгелінінде жүзеге асырылады. Қоғам қаржы активтерін басқару үшін пайдаланатын бизнес-модель Қоғамның ақша ағындарын генерациялау мақсатында өзінің қаржы активтерін басқару тәсілін сипаттайды. Бизнес-модель ақша ағындарының шартта көзделген ақша ағындарын алу, қаржы активтерін сату немесе екеуі де салдарынан болатынын анықтайды.

Активтерді заннамада белгіленген мерзімде жеткізуді талап ететін қаржы активтерін сатып алу немесе сатудың барлық операциялары немесе белгілі бір нарықта қабылданған ережелерге сәйкес (стандартты шарттармен сауда) мемліе жасалған күні, яғни Қоғам өзіне активті сатып алу немесе сату міндеттемесін қабылдаған күні табылады.

Келесі бағалау

Кейіннен бағалау мақсаттары үшін қаржы активтері төрт санатқа жіктеледі:

- амортизацияланған құны бойынша бағаланатын қаржы активтері (борыштық құралдар);
- жинақталған пайда мен залалдарды кейіннен қайта жіктей отырып, өзге жиынтық кіріс арқылы еділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтері (борыштық құралдар);
- ұйымның қалауы бойынша тануды тоқтату кезінде жинақталған пайда мен залалдарды кейіннен қайта санып алмай өзге жиынтық кіріс арқылы еділ құн бойынша бағаланатын ретінде жіктелген қаржы активтері (үлестік құралдар);
- пайда немесе залал арқылы еділ құн бойынша бағаланатын қаржы активтері;

2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін
ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТІЛЕР

4. ЕСЕП САҒАТЫНЫҢ НЕГІЗГІ ЕРЕЖЕЛЕРІ (жалғасы)

Қоғам, егер мынадай талаптардың екеуі де орындалса, қаржы активтерін амортизацияланған құны бойынша бағалайды:

- қаржы активі! максаты шартта көзделген ақша ағындарын алу үшін қаржы активтерін ұстау болып табылатын бизнес-модель шенберінде ұсталады;
- қаржы активінің шарттық талаптары көрсетілген күндерде тек қана борыштың негізгі сомасының есебіне төлемдер және борыштың негізгі сомасының өтелмеген бөлігін пайыздар болып табылатын ақша ағындарын алуды негіздейді.

Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын қаржы активтері кейіннен тиімді пайыздық мөлшерлеме едісін пайдалана отырып бағаланады және оларға құнсыздануға қатысты талаптар қолданылады. Пайда немесе залал активті тану, оны түрлендіру немесе құнсыздану тоқтатылған жағдайда пайданың немесе залалдың құрамында танылады. Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын қаржы активтерінің санатына Қоғам саудалық дебиторлық берешегін және берілген қарыздарды жатқызады.

Өзге де жиынтық кіріс арқылы еділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтері (борыштық құралдар)

Қоғам борыштық құралдарды еділ құн бойынша өзге де жиынтық кіріс арқылы бағалайды, егер мынадай талаптардың екеуі де орындалса:

- қаржы активі максаты шартта көзделген ақша ағындарын алу да, қаржы активтерін сату да болып табылатын бизнес-модель шенберінде ұсталады;
- қаржы активінің шарттық талаптары көрсетілген күндерде тек қана борыштың негізгі сомасының есебіне төлемдер және борыштың негізгі сомасының өтелмеген бөлігін пайыздар болып табылатын ақша ағындарын алуды негіздейді. Өзге де жиынтық кіріс, пайыздық кіріс, валюта бағамдарын қайта бағалау және құнсыздануан болатын залалдар немесе осындай шындықтарды қалпына келтіру арқылы еділ құн бойынша бағаланатын борыштық құралдар жағдайында пайда немесе залал туралы есепте танылады және амортизацияланған құн бойынша бағаланатын қаржы активтері жағдайындай есептеледі. Еділ құнның қалған өзгерістері өзге де жиынтық кірістің құрамында танылады. Тану тоқтатылған кезде өзге де жиынтық кіріс құрамында танылған еділ құн өзгерістерінің жинақталған сомасы пайда немесе залал құрамына қайта жіктеледі. Қоғамда өзге де жиынтық кіріс арқылы еділ құны бойынша бағаланатын борыштық құралдар жок.

Қоғамның қалауы бойынша өзге де жиынтық кіріс арқылы еділ құны бойынша бағаланатын ретінде жіктелген қаржы активтері (үлестік құралдар)

Бастапқы тану кезінде Қоғам кейіннен оны жою құқығынсыз өз қалауы бойынша инвестицияларды, егер олар ХКЕС (IAS) 32 «Қаржы активтері: ұсынылу» сәйкес мәншікті капиталды айқындайтын жауап берсе және сауда арналармен кіріс арқылы еділ құны бойынша бағаланатын ретінде үлестік құралдарға жіктелмейді. Мынадай жиынтық кіріс арқылы еділ құн бойынша жеке қабылданады. Мынадай қаржылық активтер бойынша пайда мен залалдар ешқашан пайданың немесе залалдың құрамына қайта жіктелмейді.

Пайда немесе залал арқылы еділ құн бойынша бағаланатын қаржы активтері

Пайда немесе залал арқылы еділ құн бойынша бағаланатын қаржы активтерінің санаты сауда арналармен қаржы активтері, бастапқы тану кезінде Қоғамның қалауы бойынша пайда немесе залал арқылы еділ құн бойынша бағаланатын ретінде жіктелген қаржы активтері типте еділ құн бойынша бағаланатын қаржы активтерін қамтиды. Егер қаржылық активтер тауу болмақта сату мақсатында сатып алынса, олар сауда арналармен ретінде жіктеледі.

4. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ НЕГІЗГІ ЕРЕЖЕЛЕРІ (жалғасы)

Қоғамның қалауы бойынша хеджирлеудің тиімді құралдары ретінде айқындалған жағдайларды қоспағанда, оқшаланған кіріктірілген туынды құралдарды қоса алғанда, туынды құралдар да саудаға арналған құралдар ретінде жіктеледі. Ақша ағындары тек қана борыш пен пайыздардың нәтиже сомасының есебіне төлемдер болып табылмайтын қаржы активтері пайдаланылатын бизнес-модельге қарамастан пайда немесе залал арқылы әділ күн бойынша жіктеледі және бағаланады. Жоғарыда сипатталғандай, амортизацияланған күн бойынша немесе өзге де жиынтық кіріс арқылы әділ күн бойынша бағаланатын ретінде борыштық құралдарды жіктеуге арналған критерийлерге қарамастан, егер осындай жіктеу есептік сәйкессіздікті жоятын немесе едәуір азайтатын болса, Қоғам бастапқы танып кезінде өз қалауы бойынша борыштық құралдарды пайда немесе залал арқылы әділ күн бойынша бағаланатын ретінде жіктей алады.

Пайда немесе залал арқылы әділ күн бойынша бағаланатын қаржы активтері қаржылық жағдай туралы жеке есепте әділ күн бойынша ескеріледі, ал олардың әділ күннің таза өзгерістері пайда немесе залал туралы жеке есепте танылады.

Таныуы ноктаны

Қаржы активі (немесе - қолдануға болатын жерде - қаржы активінің бір бөлігі) немесе ұқсас қаржы активтері тобының бір бөлігі, егер:

- активтен ақша ағындарын алу құқығының қолданылу мерзімі өткен болса;
- Қоғам активтен ақша ағындарын алуға өз құқықтарын берді не «транзиттік» келісім бойынша елестірісіз және толық көлемде алынатын ақша ағындарын үшінші тарапқа төлеу жөнінде өзінше міндеттеме алса;
- Қоғам активтен түсетін барлық төлемдер мен пайдаларды берді, не (б) Қоғам активтен түсетін барлық төлемдер мен пайдаларды бермесе, бірақ өзінде сақтамаса, сондай-ақ активке бақылауды бермесе, Қоғам берілген активті оған өзінің қатысуын жалғастыратын дәрежеде тануды жалғастырады, Бұл жағдайда Қоғам да тиісті міндеттемелерді таниды. Берілген актив пен тиісті міндеттеме Қоғам сақтану құқықтар мен міндеттемелерді көрсететін нәтижеде бағаланады. Берілген актив бойынша келісімді нысанның қабылданатын жалғасатын қатысу мынадай шамалардың ең азы бойынша бағаланады: активтің бастапқы баланстық құны немесе Қоғамнан төленуі

есептен алынатын тасталады);

бақылауды тапсырса, танылуын тоқтатады (яғни Қоғамның қаржылық жағдайы туралы жеке бақылау тәуекелдер мен пайдаларды бермесе, бірақ өзінде сақтамаса, бірақ осы активке Қоғам активтен түсетін түскен барлық төлемдер мен пайдаларды бермесе, бірақ

Егер Қоғам активтен ақша ағындарын алуға өз құқықтарын берсе не транзиттік келісім жасаса, ол меншік құқығымен байланысты тәуекелдер мен пайдаларды сақтанатын, егер солай болса, қандай көлемде сақтанатын бағалайды. Егер Қоғам активтен түскен барлық төлемдер мен пайдаларды бермесе, бірақ өзінде сақтамаса, сондай-ақ активке бақылауды бермесе, Қоғам берілген активті оған өзінің қатысуын жалғастыратын дәрежеде тануды жалғастырады, Бұл жағдайда Қоғам да тиісті міндеттемелерді таниды. Берілген актив пен тиісті міндеттеме Қоғам сақтану құқықтар мен міндеттемелерді көрсететін нәтижеде бағаланады. Берілген актив бойынша келісімді нысанның қабылданатын жалғасатын қатысу мынадай шамалардың ең азы бойынша бағаланады: активтің бастапқы баланстық құны немесе Қоғамнан төленуі талап етілуі мүмкін өтеудің ең жоғары сомасы.

Құрал шарттарының елестірілуі туралының бағалануының маңызы ноктаны

Егер шарттың талаптары шын мәнінде жана қарыз болатындай болып қайта қаралатын болса, ал айырма құнсыздануыдан болған залал танылғанға дейін тануды тоқтатудан пайда немесе залал ретінде танылатын болса, Қоғам қаржы активінің (берілген қарыздарды) тануды тоқтатады.

Бастапқы тану кезінде құрылған қарыз сатып алынған немесе құрылған кредиттік-құнсызданған қаржы активі (бұдан әрі «ҚКҚ») болып есептелетін жағдайларды қоспағанда, қарыздар күтілетін кредиттік залалдарды бағалау (бұдан әрі «ҚКЗ») мақсаттары үшін 1-кезеңге жатады.

4. ЕСЕП САҚСАТЫНЫҢ НЕГІЗГІ ЕРЕЖЕЛЕРІ (жалғасы)

Елеулі түрлендіруге байланысты қаржы активтерін тануды тоқтату қажеттігін бағалау кезінде Қоғам өзгеріспен қатар мынадай факторларды қарастырады:

- кредит валютасының өзгеруі;
- үлестік құрамдас бөлікті қосу;
- контрагенттің өзгеруі;
- модификацияның құрал бұдан былай SPPI тестінің критерийлеріне жауап бермеуіне алып келетіні;

Қоғам қолда бар қаржылық міндеттеме сол кредитормен, бірақ талаптары айтарлықтай ерекшеленетін басқа кредитормен ауыстырылғанда немесе егер қолда бар міндеттеменің талаптары айтарлықтай түрлендірілсе, қаржылық міндеттемені тануды тоқтатады. Егер бастапқы тиімді пайыздық мөлшерлеме (бұдан әрі - «ТПМ») бойынша дисконтталған алынған комиссиялық сыйақының шегеренделі комиссиялық сыйақының төлеуді қоса алғанда, жана шарттарға сәйкес ақша ағындарының келтірілген күнғы қалған ақша ағындарының дисконтталған келтірілген күнғынан кемінде 10% -ға ерекшеленетін болса, қаржылық міндеттемелер үшін шарттар айтарлықтай ерекшеленеді деп есептеледі қаржылық міндеттеме.

Егер түрлендіру ақша ағындарының едәуір өзгеруіне әкелмесе, түрлендіру тануды тоқтатуға әкелмейді. Бастапқы тиімді пайыздық мөлшерлеме бойынша дисконтталған ақша ағындарының өзгеруі нәзіінде Қоғам түрлендіруден түскен пайданы немесе залалды таниды (күнсыздықтан бұлдан болған залал танылғанға дейін қаржы активтері үшін).

Қаржы активтерінің күнсыздықтан

Күтілетін кредиттік залалдар екі кезеңде танылады. Бастапқы танылған сәттен бастап кредиттік тәуекел айтарлықтай ұлғаймаған қаржы құралдары жатқайында келесі 12 ай ішінде болуы мүмкін дефолттар салдарынан туындауы мүмкін кредиттік залалдарға қатысты (12 айлық күтілетін кредиттік залалдар) (12 айлық күтілетін кредиттік залалдар) шығындарға бағалау пәзәрві құрылады. Бастапқы тану сәтінен бастап кредиттік тәуекел ұлғайған қаржы құралдары үшін дефолттың басталу мезіміне қарамастан (бүкіл мезгім ішінде күтілетін кредиттік залалдар) осы қаржы құралының қалған қолдануы мезімі ішінде күтілетін кредиттік залалдарға қатысты шығындарға бағалау пәзәрві құрылады.

Ақша қаражатына және олардың бағамаларына қатысты Қоғам 12 айлық кезеңде күтілетін кредиттік залалдарды есептейді. 12 айлық күтілетін кредиттік залалдар - бұл есепті күннен кейін 12 ай ішінде болуы мүмкін қаржы құралы бойынша дефолттардың салдарынан туындайтын күтілетін кредиттік залалдарды білдіретін бүкіл мезгімдері кредиттік залалдардың бір бөлігі. Алайда, бастапқы тану сәтінен бастап қаржы құралы бойынша кредиттік тәуекел едәуір ұлғайған жағдайда шығындарға арналған бағалау пәзәрві бүкіл мезгім ішінде күтілетін кредиттік залалдарға тең сомда бағаланайды.

Қоғам егер шарт бойынша төлемдер 30 күннен астам мезгімге кешіктірілсе, кредиттік тәуекелдің едәуір ұлғаяуы орын алды деп есептейді. Сондай-ақ, егер шарт бойынша төлемдер 90 күнге кешіктірілсе, қаржы активі бойынша дефолт болды деп есептеледі. Алайда, бөлігі бір жағдайларда, егер ішкі немесе сыртқы ақпарат Қоғам ұстайтын кредиттік сапаны арттыру тетіктерін ескермей, Қоғамның шарт бойынша кезгелген қалған төлемдердің барлық сомасын алуы екіталай екенін көрсетсе, Қоғам қаржы активі бойынша дефолт болды деп есептейді.

Бойынша дефолт болды деп көрсетілген қорытындыға келуі мүмкін.

4. ЕСЕП САҚАТЫНЫҢ НЕГІЗГІ ЕРЕЖЕЛЕРІ (жалғасы)

Күтілетін кредиттік залалдарды есептеу

Қоғам ТІМ немесе оның шамамен алғандағы мәнін пайдалана отырып дисконтталатын ақша қаражатының күтілетін толық алынбауын бағалау үшін ықтималдықты ескере отырып сараланған екі сценарий («базалық» және «қолайсыз» сценарий) негізінде КҚЗ есептейді. Ақша қаражатын толық алмай - бұл шартқа сәйкес ұйымға тиесілі ақша ағындары мен ұйым алуды күтетін ақша ағындары арасындағы айырма.

КҚЗ есептеу механизмасы төменде сипатталған, ал негізгі элементтер мыналар болып табылады:

Дефолт ықтималдығы (PD) берілген уақыт аралығында дефолт ықтималдығын есептік бағалауды білдіреді. Егер активті тану тоқтатылмаса және ол бұрынғысынша портфельдің бір бөлігі болып табылса, қаралын отырған кезең ішінде белгілі бір уақыт сегінде ғана дефолт болуы мүмкін.

Дефолт тәуекеліне (EAD) шартта немесе өзгеше түрде көзделген бопс пен пайыздардың негізгі сомасын төлеуді қоса алғанда, есепті күннен кейін осы шаманың күтілетін өзгерістерін ескере отырып, болшақта қандай да бір күнге дефолтқа ұшыраған шаманы есептік бағалауды білдіреді төлемдерді кешіктіру.

Дефолт кезіндегі шығындар денгейі (LGD) белгілі бір уақыт сегінде дефолт туындаған жағдайда туындайтын шығындарды есептік бағалауды білдіреді. LGD шартта көзделген ақша ағындары мен кредиттер алуды, оның ішінде қамтамасыз етуді іске асыру нәтижесінде күтетін ақша ағындары арасындағы айырма ретінде есептеледі. Бұл көрсеткіш әдетте EAD қатысты пайызбен көрсетіледі.

КҚЗ-ны бағалау кезінде Қоғам екі сценарийді қарастырады: базалық және қолайсыз. Бірнеше сценарийді пайдаланудың мақсаты КҚЗ-ға макроэкономикалық факторлар туралы жорамалдардың сызықтық емес есерін моделдеу болып табылады. «Базалық» сценарий 75%, ал «қолайсыз» сценарий - 25% ықтималдыққа ие. Олардың ерқайсысы үшін өзін PD, EAD және LGD көрсеткіштері белгіленеді. Бұл орындай болған кезде көптеген сценарийлерді бағалау дефолт болған дефолтты етеу күтілетін тәсілді, оның ішінде кредиттік сапаның жақсару ықтималдығын, сондай-ақ қамтамасыз ету күні мен активті сату нәтижесінде алынатын мүмкін соманы ескереді.

Күтілетін кредиттік залалдар есептелетін ең жоғары кезең - егер Қоғамның осы құралды ертерек қайтарып алуда заңды құқығы болмаса, бұл қаржы құралының шартта көзделген қолданылу мерзімі. Күнсіздігінен болған залалдар және оларды етеу ескеріледі және олар туралы ақпарат қаржы активтерінің жалпы бааланстық құжының түзету ретінде көрсетілетін пайдалану немесе түрлендіруден болған залалдардан бөлек ұсынылады.

4. ЕСЕП САҒАТАЫНЫҢ НЕГІЗГІ ЕРЕЖЕЛЕРІ (жалғасы)

Болжамды ақпарат

Қоғам өзінің КҚЗ анықтау моделдерінде бастапқы экономикалық деректер ретінде болжамды ақпараттың кен спектріні пайдаланады:

- ЖІӨ-нің өсуі;
- инфляция;
- мұнайдың бағасы.

КҚЗ есептеу кезінде пайдаланылатын бастапқы деректер мен моделдер жеке қаржылық есептілікті мұндай айырмашылықтар енгізілі болып табылса, кейде уақытша түзетулер ретінде сапалық түзетулер немесе салулар жүргізіледі:

Қаржылық міндеттемелер

Бастапқы тану және бағалау

Қаржылық міндеттемелер бастапқы тану кезінде тиісінше пайда немесе залал арқылы әділ күн бойынша бағаланатын қаржылық міндеттемелер, кредиттер мен қарыздар, кредиторлық бөшек немесе қоғамның қалауы бойынша тиімді хеджирлеу кезінде хеджирлеу құралдары ретінде жіктелген туынды құралдар ретінде жіктеледі. Барлық қаржылық міндеттемелер бастапқыда мәміле бойынша оларға тікелей қатысты шығындарды шегеренде (кредиторлық бөшек жағдайында) әділ күн бойынша танылады. Қаржылық міндеттемелер қоғам қарыздарды, саудалық және өзге де кредиторлық бөшекті, қаржылық жалдау бойынша міндеттемелерді қамтиды.

Келесі бағалау

Қаржылық міндеттемелерді кейінгі бағалау оларды былайша жіктеуге байланысты: Пайда немесе залал арқылы әділ күн бойынша бағаланатын қаржылық міндеттемелер «Пайда немесе залал арқылы әділ күн бойынша бағаланатын қаржылық міндеттемелерді» санаты саудата арналған қаржылық міндеттемелерді және бастапқы тану кезінде қоғамның қалауы бойынша жіктелген пайда немесе залал арқылы әділ күн бойынша бағаланатын қаржылық міндеттемелер, егер олар бойынша бағаланатын қаржылық міндеттемелерді қамтиды шығын. Қаржылық міндеттемелер, егер олар тау болмаша кері сатып алу мақсатында жұмсалған болса, саудата арналған ретінде жіктеледі.

Саудата арналған міндеттемелер бойынша пайда немесе залал және өзге де жиынтық кіріс туралы жеке есепте танылады. Қоғамның қалауы бойынша бастапқы тану кезінде пайда немесе залал арқылы әділ күн бойынша бағаланатын ретінде жіктелген қаржылық міндеттемелер бастапқы тану күніне осы санатқа жатқызылады және тек ХҚЕС (IFRS) 9 кредитілері сақталған кезде ғана. Қоғамның өз қалауы бойынша пайда немесе залал арқылы әділ күн бойынша бағаланатын ретінде жіктелген қаржылық міндеттемелері жоқ.

Тануды тоқтату

Егер міндеттеме өтелсе, жойылса немесе оның қолданылу мерзімі аяқталса, қаржылық міндеттемені тану тоқтатылады. Егер қолда бар қаржылық міндеттеме енгізілі ерекшеленетін талаптармен сол кредитордың алдындағы басқа міндеттеменен ауыстырылса немесе егер қолда бар міндеттеменің талаптары едәуір өзгерсе, мұндай ауыстыру немесе өзгерістер бастапқы міндеттемені тануды тоқтату және жаңа міндеттемені тануды бастау ретінде ескеріледі, ал олардың баланстық құнындағы айырма пайда немесе залал туралы жеке есепте немесе капиталдың өзге де құрамадағышында танылады.

4. ЕСЕП САҒАТЫНЫҢ НЕГІЗГІ ЕРЕЖЕЛЕРІ (жалғасы)

Қаржы құралдарын өзара есепке алу

Қаржылық активтер мен қаржылық міндеттемелер өзара есеп айырысуға жатады, ал нетто-сома қаржылық жағдай туралы жекелеген қазіргі сәтте танылған сомаларды өзара есеп айырысуға заңды қорғалатын құқық болғанда және нетто-негізде есеп айырысу, активтерді сату және сонымен бір мезгілде міндеттемелерді өтеу ниеті болғанда табыс етіледі.

Қорлар

Қорлар өзіндік құнның немесе сатудың таза құнның ең аз мән бойынша көрсетіледі. Сатудың таза құны өндірісті аяқтауға арналған шығыстар мен сату жөніндегі шығыстарды шегергендері едеттері қызмет процесіндегі сатудың есепті бағасын білдіреді. Сатудың таза құны тауарды аяқтауға, маркетингке, сатуға және жеткізуге байланысты барлық болжамды шығындарды шегергендері сатудың ықтимал құнын бағалауға негізделген.

Қорлардың өзіндік құны сатып алуға, қайта өңдеуге арналған барлық шығындарды және өзге де шығындарды, оның ішінде қорлардың олардың аяқталуына және олардың аяқталуына орналасқан жеріне дейін жеткізу мақсатында жүргізілген өтелмейтін салықтар мен баждарды қамтиды.

Қорларды қызметтің өзіндік құнына және кезең шығыстарына есептен шығару орташа өлшенген күн әдісі бойынша жүргізіледі.

Ақша қаражаты және олардың баламалары

Қаржылық жағдай туралы жекелегендері ақша қаражаты банктендері ақша қаражатын және қысқа мерзімді банк салымдарын қамтиды.

Пайдаланылуы шектелген ақша қаражаты

ҚР Қаржы министрлігі Қазынашылық комитетінің Алматы қаласы бойынша Қазынашылық департаментінің шотында көрсетілген ақшалай қаражат инвестициялық жобаларды іске асыру мақсатында бөлінген:

- "Алматы қаласының № 3 коммуналдық автобус паркін салу жобасын іске асыру үшін;
- "Алматы қаласында халық пен құтқарушылардың оқытуын симуляциялық оқу-әдістемелік орталығын салу" жобасын іске асыру үшін;
- "Алматы қаласы Әуезов ауданының Жандосов көшесінің онтүстігінде Сүлейменов көшесі мен Ціпкин көшесінің арасында 16 қабатты жеті тұрғын үй салу" жобасын іске асыру үшін;
- "Алматы қаласында көп пәтерлі тұрғын үй көшендерін салу" жобасын іске асыру үшін;
- "Қоныс аудару қорын құру үшін пәтерлер сатып алу" жобасын іске асыру үшін.

Осы шотта көрсетілген ақша қаражаты инвестициялық жобалар бойынша төлемдерді жүзеге асыру үшін ғана пайдаланылуы мүмкін. Егер ақша қаражаты есепті күннен бастап 12 (он екі) айға дейінгі кезеңде пайдаланылуы қандай да бір түрде шектелген болса, мұндай ақша қаражаты қысқа мерзімді активтер ретінде жіктеледі және тиісті түрде жекелеген есептілікке ескертулерде ашылады. Егер ақша қаражаты есепті күннен бастап 12 (он екі) айдан астам кезеңде пайдаланылуы шектелген болса, мұндай ақша қаражаты ұзақ мерзімді активтердің құрамында көрсетіледі.

Еңбекке ақы төлеу шығыстары және байланысты аударымдар

Еңбекке ақы төлеу шығыстары аударымдарына, әлеуметтік сақтандыру қорына жарналарға, жыл сайынғы ақшалай төлемдер мен аударымдарға жатқызылған шығыстар Қоғам қызметкерлерінің Қазақстан Республикасының заңдарында көзделген зейнетақы және демалыс жердемақыларын төлеудің тиісті жұмыстарды жүзеге асыруына қарай есептеледі. Қоғам өз қызметкерлерінің атынан Қазақстан Республикасының заңдарында көзделген зейнетақы және демалыс жердемақыларын төлеудің мақсатында зейнетақы қорына аударымдар ретінде қызметкерлердің жалмақысының 10%-ы мөлшерінде төлемдерді жүзеге асырады.

Қоғам таяулар мен қызметтерді оларды сатып алушыға бергенге дейін бақылайды. Түсім алушы көздейтін шарттарда принципал бетінде ерекет етеді деген қорытындыға келді, өйткені айырбасқа алу құқығын күтетін өтеуді көрсететін сомда бағаланғанда танылады. Қоғам өзі жасасқан, бақылау сатып алушыға берілгенде және Қоғам осындай таяуларға немесе көрсетілетін қызметтерге Сатып алушылармен жасалған шарттар бойынша түсім таяуларды немесе көрсетілетін қызметтерді байланысты қызметтерді қамтуы мүмкін қызметтерді қамтуы мүмкін.

Сатып алушылармен жасалған шарттар бойынша түсім

Қоғамның қызметі өз қызметінің түрі бойынша қызметтер көрсетуге байланысты, олар инвестициялық жобаларды өзіндік жүзеге асыруға және қорларды іске асыруға және немесе сенімгерлік басқаруды жүзеге асыруға байланысты қызметтерді қамтуы мүмкін қызметтерді қамтуы мүмкін.

Активті иеленуге байланысты барлық төлеулер мен пайдалар Қоғамда қалатын жалғай операциялық жалғай ретінде жіктеледі. Пайда болатын жалғай кірісі жалғай мерзімі ішінде желілік едісінен ескеріледі және өзіндік операциялық сипатына байланысты пайда немесе залал есебінде және өзге де жиынтық кірісте түсімге қосылады. Операциялық жалғай шартын жасасу кезінде шектен бастапқы тікелей шығындар жалға берілген активтің бааланстық құнына енгізіледі және жалғай мерзімі ішінде жалғайдан түскен кіріс сияқты негізде танылады. Шартты жалғай ақысы ол алынған кезеңдері түсімінің құрамында танылады.

Қоғам жалға беруші ретінде

Қоғам қысқа мерзімді жалғайға қатысты танудан босатуы өзін қысқа мерзімді жалғай шарттарына қолданады. жалғай басталған күні жалғай мерзімі 12 айдан аспайтын және базалық активті сатып алуға опционды қамтымайтын шарттарға). Қоғам күннің төмен деп есептелетін жалғай шарттарына күннің төмен активтерді жалғайға қатысты танудан босатуы да қолданады. Күннің төмен активтерді қысқа мерзімді жалғай және жалғай бойынша жалғай төлемдері жалғай мерзімі ішінде желілік едісінен шығыстар ретінде танылады. Қоғам жалға беру басталған күні пайдалану құқығын нысанғындағы активтер (яғни базалық актив пайдалану үшін қол жетімді болатын күн). Пайдалану құқығын нысанғындағы активтер жалғай бойынша міндеттемелерді қайта бағалауға түзетумен жинақталған амортизация мен құбылданудан жинақталған шығындар шегеріле отырып, бастапқы құны бойынша бағаланады. Пайдалану құқығы нысанғындағы активтердің бастапқы құны жалға алу бойынша танылған міндеттемелердің шамасын, жалға алу басталған күні немесе жалға алу бойынша алынған ынтығаландыру төлемдерін шегергендері осындай күнге дейін жүргізілген бастапқы тікелей шығындарды және жалғай төлемдерін қамтиды. Пайдалану құқығы нысанғындағы активтер мынадай кезеңдердің неғұрлым қысқасы бойынша желілік едісінен амортизацияланғанды: жалғай мерзімі немесе активтерді пайдалы пайдаланудың болжамды мерзімі.

Қоғам жалға алушы ретінде

Қоғам қысқа мерзімді жалғайға қатысты танудан босатуы өзін қысқа мерзімді жалғай шарттарына қолданады. жалғай басталған күні жалғай мерзімі 12 айдан аспайтын және базалық активті сатып алуға опционды қамтымайтын шарттарға). Қоғам күннің төмен деп есептелетін жалғай шарттарына күннің төмен активтерді жалғайға қатысты танудан босатуы да қолданады. Күннің төмен активтерді қысқа мерзімді жалғай және жалғай бойынша жалғай төлемдері жалғай мерзімі ішінде желілік едісінен шығыстар ретінде танылады. Қоғам жалға беру басталған күні пайдалану құқығын нысанғындағы активтер (яғни базалық актив пайдалану үшін қол жетімді болатын күн). Пайдалану құқығын нысанғындағы активтер жалғай бойынша міндеттемелерді қайта бағалауға түзетумен жинақталған амортизация мен құбылданудан жинақталған шығындар шегеріле отырып, бастапқы құны бойынша бағаланады. Пайдалану құқығы нысанғындағы активтердің бастапқы құны жалға алу бойынша танылған міндеттемелердің шамасын, жалға алу басталған күні немесе жалға алу бойынша алынған ынтығаландыру төлемдерін шегергендері осындай күнге дейін жүргізілген бастапқы тікелей шығындарды және жалғай төлемдерін қамтиды. Пайдалану құқығы нысанғындағы активтер мынадай кезеңдердің неғұрлым қысқасы бойынша желілік едісінен амортизацияланғанды: жалғай мерзімі немесе активтерді пайдалы пайдаланудың болжамды мерзімі.

Жалғай

Қызметкерлер зейнеткерлікке шыққан кезде Қоғамның қаржылық міндеттемелері тоқтатылады және зейнеткерлікке шыққан қызметкерлерге одан кейінгі барлық төлемдерді бірыңғай мемлекеттік жинақтаушы зейнетақы қоры жүзеге асырады. «Міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыру туралы» ҚР Заңына сәйкес Қоғам ай сайын МӘМС 3% және МӘМС жарналарын қызметкерлер кірісінің 2% аударды.

4. ЕСЕП САҚСАТЫНЫҢ НЕГІЗГІ ЕРЕЖЕЛЕРІ (жалғасы)

мөлшерлеме.

Қаржы активінің таза бааланстық құнына дейін дәл есепті болмақ акша түсімдерін дисконнтайтын қаржы құралының күтілетін қолданылу мерзімі ішінде немесе неғұрлым қысқа кезең болатын жерде мөлшерлеме едісін пайдалана отырып есептеледі. Тимді пайыздық мөлшерлеме (бұдан әрі «ТМ») - «ӨЖК» бойынша бааланатын пайыздық қаржы активтері бойынша пайыздық кіріс тиімді пайыздық мөлшерлеме едісін пайдалана отырып есептеледі. Өзге де жиынтық кіріс арқылы еділ күн (бұдан әрі бааланатындар ретінде жіктелген қаржы құралдары бойынша пайыздық кіріс тиімді пайыздық ұйымның қалауы бойынша пайда немесе залал арқылы еділ күн) (бұдан әрі «ӨЖК») бойынша Амортизацияланған күн (бұдан әрі «АК») бойынша бааланатын барлық қаржы құралдары және

Пайыздық кіріс тиіману

Шарта сатып алушының тауарларды қайтарыу құқығына қатысты активтері мен міндеттемелері жоқ. Тауарларды қайтарыу құқығына қатысты активтері мен міндеттемелері жоқ.

Қайтарыу құқығына бауланьысты тьындайтын активтер мен міндеттемелер

Шарт бойынша міндеттеме - бұл Қоғам сатып алушыдан өтем алатын (не алған) тауарларды немесе көрсетілетін қызметтерді сатып алушыға беру міндеті. Егер сатып алушы өтемі Қоғам сатып алушыға тауар немесе қызмет көрсетуді бермес бұрын төлесе, төлем жүзеге асырылған сәтте немесе төлем төленуге жататын сәтте (бұрын не болғанына байланысты) шарт бойынша міндеттеме танылады. Шарт бойынша міндеттемелер Қоғам шарт бойынша өз міндеттерін орындаған кезде түсім ретінде танылады.

Шарт бойынша міндеттемелер

Девиторлық берешек Қоғамның өтем алу құқығын білдіреді, ол сөзсіз болып табылады (яғни мұндай өтем төленуге тиіс болатын сәттің басталуы уақыттың өтуіне ғана байланысты болса). Қаржы активтеріне қатысты есеп саясаты ХКЕС (IFRS) 9 «Қаржы құралдары» бөлімінде қаралады.

Салдарлық дебиторлық берешек

Шарт бойынша актив Қоғамның сатып алушыға берілген тауарларға немесе қызметтерге айырбасқа өтем алу құқығы болып табылады. Егер Қоғам сатып алушыға тауарларды немесе көрсетілетін қызметтерді сатып алушы өтем төленуге дейін немесе өтем төленуге жататын кезге дейін берсе, шартты болып табылатын алынған өтеме қатысты шарт бойынша актив танылады.

Шарт бойынша активтер

Қоғамда ауыспалы өтеудің есепі жоқ, өйткені шартта орындауға жөкеленген міндеттерді білдіретін басқа үдетер (мысалы, кенілдіктер, сатып алушылардың адалдық бағдарламасы бойынша берілетін жылде бағдарлы) көзделмеген, оларға маміле бағасының бір бөлігін бөлу қажет. Әдетте, Қоғам сатып алушылардан тауарлар мен қызметтер ұсынғылғаннан кейін төлемдер алады. Сирек жағдайларда Қоғам қысқа мерзімді аванстық төлемдер алады. ХКЕС (IFRS) 15 көзделген практикалық сипаттағы оңайлатуды пайдалану нәтижесінде, егер шарт жасасу кезінде ол үдет берілген тауарды немесе көрсетілетін қызметті сатып алушыға беру мен сатып алушының осындай тауарға немесе көрсетілетін қызметке ақы төлеуі арасындағы кезең бір жылдан аспайды деп күтсе, Қоғам қаржыландырудың ерлеулі компонентінің ескере отырып, үдет берілген өтеу сомасын түзетпейді.

кезінде болады.

Қоғам сатып алушылармен жасасатын тауарлар мен қызметтерді сатуға арналған шарттар, әдетте, орындауға бір міндетті қамтиды. Қоғам түсім активтерді бақылай сатып алушыға берілетін белгілі бір сәтте танылуы тиіс деген қорытындыға келді, бұл, әдетте, тауарларды жеткізу және қызметтерді ұсыну

4. ЕСЕП САҚАТЫНЫҢ НЕГІЗГІ ЕРЕЖЕЛЕРІ (жалғасы)

ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТІЛЕП

2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

4. ЕСЕП САҒАСАТЫНЫҢ НЕГІЗГІ ЕРЕЖЕЛЕРІ (жалғасы)

ТМП (және, демек, активтің амортизацияланған құны) сатып алу кезінде алынған дисконтты немесе сыйлықақыны, ТМП ажырамас бөлігі болып табылатын сыйақылар мен шығындарды ескере отырып есептеледі. Қорам пайыздық кірістің кірістілік нормасын пайдалана отырып таниды, ол қарыздың күтілетін қолданылу мерзімі ішінде кірістіліктің тұрақты нормасын ең жақсы есептік бағалауды білдіреді. Демек, ол ертүрлі кезеңдерде қолданылатын әлеуетті ертүрлі пайыздық мөлшерлемелердің және құралдың өмірлік циклінің өзге де сипаттамаларының есерін таниды. Егер қаржы активтері бойынша ақша ағындарына қатысты күтулер кредиттік төлеумен байланысты емес себептер бойынша қайта қаратын болса, түзету қаржылық жағдай туралы есепте активтің баланстық құнының он немесе теріс өзгеруі ретінде және пайыздық кірістің ұлғаюы немесе азаюы ретінде ескеріледі. Осы түзетудің шамасы кейіннен амортизацияланғанды және пайыздық кіріс ретінде пайданың немесе залалдың құрамында танылады. Қорам кредиттік құнсызданған қаржы активтерінен басқа, қаржы активтерінің жалпы баланстық құнына ТМП қолдана отырып, пайыздық кірісті есептейді.

Кредит құнсызданатын және тиісінше 3-кезеңге жататын қаржы активі жағдайында Қорам осы қаржы активінің таза амортизацияланған құнына тиімді пайыздық мөлшерлемені қолдана отырып, пайыздық кірісті есептейді. Егер қаржы активі бойынша дефолт жойылса және ол енді кредиттік құнсызданған кірісті есептейді. Қорам жалпы күн негізінде пайыздық кірісті есептеуге қайтарылады. Пайда немесе болып табылмаса, Қорам жалпы күн негізінде пайыздық кірісті есептеуге қайтарылады. Пайда немесе залал арқылы еділ құны бойынша міндетті түрде бағаланатын қаржы активтері бойынша пайыздық кіріс «Пайда немесе залал арқылы еділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтері бойынша таза пайда/шығындар)» баптарының құрамында шарттық пайыздық мөлшерлемені пайдалана отырып танылады.

Табыс салығы бойынша шығыстар

Табыс салығы бойынша шығыстар ағымдағы кезеңнің табыс салығын және кейінге қалдырылған салықты қамтиды. Табыс салығы бойынша шығыстар оның капиталда танылатын операцияларға жататын бөлігін қоспағанда, кірістер мен шығыстарда көрсетіледі, мұндай жағдайда ол да капиталда танылады.

Ағымдағы табыс салығы жыл ішіндегі салық салынатын табысқа қатысты төленуге жататын салық сомасын, сондай-ақ өткен жылдар ішіндегі табыс салығын төлеу жөніндегі міндеттемелерін шамасына барлық түзетулерді білдіреді.

Кейінге қалдырылған салық қаржылық есептік мақсаттары үшін активтер мен міндеттемелердің баланстық құны мен салық салу мақсаттары үшін пайдаланылатын сомалардың арасындағы уақытша айырмаларды айқындау арқылы баланстық едісті пайдалана отырып айқындалады.

Кейінге қалдырылған салық активтері мен міндеттемелері бухгалтерлік төңкерім күніне күшіне енген немесе іс жүзінде күшіне енген салық салу мөлшерлемелерін (және салық заңнамасын) негізге ала отырып, активті іске асыру немесе міндеттемелі өтеу кезеңіне қолданылатын күтілетін салық салу мөлшерлемелері бойынша бағаланады.

Кейінге қалдырылған салық активі болшақта осы активтің сомасына азайтылуы мүмкін салық салынатын кірісті алу ықтималдығы бар дәрежеде ғана танылады. Кейінге қалдырылған салық активтерінің сомасы тиісті салық жөнiлдiгiнiң iске асырылу ықтималдығы жоқ дәрежеде азаяды.

Кейінге қалдырылған салық активтері мен міндеттемелері, егер ағымдағы салық активтерін ағымдағы салық міндеттемелерінің есебіне есепке жатқызудың заңды бекітілген құқығы болса және егер кейінге қалдырылған салықтар сол бір салық салу объектісіне және сол бір салық органына жататын болса, есепке алынады.

2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

4. ЕСЕП САҚАТЫНЫҢ НЕГІЗГІ ЕРЕЖЕЛЕРІ (жалғасы)

Байланысты тараптармен орашулар

ХБЕС 24 «Байланысты тараптар туралы ақпаратты ашуға» сәйкес Қоғам байланысты тараптар арасындағы өзара қатынастардың сипатын, сондай-ақ осы өзара қатынастардың қаржылық есептілікке әлеуетті әсерін түсіну үшін қажетті осы орашулар және өзара есеп айырысулардың өтелмеген қалдықтары туралы ақпаратты ашады.

Осы жеке қаржылық есептілікте екінші тараптың операциялық және қаржылық шешімдеріне әлеулі әсер етуді бақылау немесе әсері мүмкіндігі бар тараптар байланысты болып есептеледі. Тараптар байланысты болып табыла ма деген мәселені шешу кезінде олардың тек заңдық нысаны ғана емес, тараптардың өзара қарым-қатынастарының мазмұнына назар алынады.

Шартты активтер мен міндеттемелер

Шартты активтер жеке қаржылық есептілікте танылмайды. Кірісті іске асыру іс жүзінде мүмкін болғанда, онда тиісті актив шартты болып табылмайды және оны тану орынды болып табылады.

Шартты міндеттемелер жеке қаржылық есептілікте танылмайды. Егер ресурстардың жылыстау мүмкіндігі шамалы болып табылмаса, олар ашылады.

Белгісіз салықтық позициялар

Басшылық әрбір есепті кезеңнің соңында Қоғамның белгіленбеген салықтық позицияларына қайта бағалау жүргізеді. Міндеттемелер басшылықтың бағалауы бойынша осы позицияларды салық органдары даулаған жағдайда қосымша салықтық есептеулерге әкелуі мүмкін пайда салығының позициялары бойынша көрсетіледі. Мұндай бағалау есепті кезеңнің соңында қолданғыста болған немесе мән бойынша күшіне енген салық заңнамасын түсіндіру және осындай мәселелер бойынша соттың көз көген белгілі қалысы немесе өзге де шешімі негізінде орындалады. Пайдаға салынатын салықты қоспағанда, айыппұлдар, есімпұлдар мен салықтар бойынша міндеттемелер басшылықтың есепті кезеңнің аяғындағы міндеттемелерді беткеу үшін қажетті шығыстарды ең жақсы бағалауы негізінде көрсетіледі.

Есепті күннен кейінгі оқиғалар

Есепті кезең аяқталғаннан кейін басталған, есепті күні болған шарттардың дәлелін ұсынатын оқиғалар (түзету оқиғалары) жеке қаржылық есептілікте көрсетіледі. Есепті кезең аяқталғаннан кейін туындаған және түзетуші оқиғалар болып табылмайтын оқиғалар, егер олар әлеулі болып табылса, жеке қаржылық есептілікке ескертпелерде ашылады.

Әлеулі бухгалтерлік пайымдалулар, бағалаулар және жорамалдар

Қоғамның жеке қаржылық есептілігін дайындау оның басшылығына есептілікте ұсынылатын түсім, шығыстар, активтер мен міндеттемелер сомасына, сондай-ақ шартты міндеттемелер туралы ақпаратты ашуға әсер ететін есепті кезеңнің аяғында пайымдалулар енгізуді және бағалау міндеттерін айқындайды. Алайда, осы жорамалдар мен бағалау міндеттеріне қатысты белгісіздік болшақта осындай жорамалдар мен бағалаулар қабылданатын активтің немесе міндеттемелердің баланстық құнына әлеулі түзетулерді талап етуі мүмкін нәтижелерге әкелуі мүмкін.

Келесі қаржы жылының ішінде активтер мен міндеттемелердің баланстық құнын әлеулі түзетулерге себеп болуы мүмкін есепті күні бағалауда болшақ туралы негізгі жорамалдар және өзге де негізгі белгісіздік көздері төменде қарастырылады. Қоғамның жорамалдары мен бағалау міндеттері жеке қаржылық есептілікте дайындау кезінде оның қолында болған бастапқы деректерге негізделген.

4. ЕСЕП САҒАСАТЫНЫҢ НЕГІЗГІ ЕРЕЖЕЛЕРІ (жалғасы)

Алайда, ағымдағы жағдайлар мен болашаққа қатысты жорамалдар нарықтық өзгерістерге немесе Қорамның бақылауындағы емес жағдайларға байланысты өзгеруі мүмкін. Мұндай өзгерістер олардың болуына қарай жорамалдарда көрсетілді.

Сағып алушылармен жасалған шарттар бойынша түсім

Қорам сағып алушылармен жасалған шарттар бойынша түсімді танудың шамасы мен мерзімдеріне енгізу есетіміз мынадай пайымдауларды пайдаланды:

Сенімгерлік басқару қызметтерін көрсету және сауда павильондары мен жабдықытарды жалға беру қызметтері шарттарында орындауға міндеттерді сәйкестендіру;

Қорам тауарларды жеткізу шартында орындауға бір міндет - тауарды жеткізу міндеті көзделгенін анықтады.

Операциялық жалдауға берілген сауда павильондары мен жабдықытарынан түсетін кіріс жылдай мерзім ішінде желілік едіс бойынша есепке алынады және кірістер құрамына оның операциялық сипатына байланысты пайда мен залал туралы жеке есепте енгізіледі.

Қаржы активтері бойынша құнсызданудан болған залалдар

Қаржы активтерінің барлық санаттары бойынша құнсызданудан болатын залалдарды бағалау пайымдауы қолданылуы талан етеді, атап айтқанда, құнсызданудан болатын залалдарды айқындау және кредиттік тәуекелдің едәуір ұлғаюын бағалау кезінде болашақ ақша ағындарының пайда болу шамасы мен мерзімдерін және қамтамасыз ету құнын бағалау қажет. Мұндай есептік бағалау өзгерістер құнсыздануға арналған резервтердің едәуірлі сомаларына енгізуі мүмкін бірқатар факторларға байланысты болды.

Қорамның КҚЗ есептеулері ауыспалы бастапқы деректерді тандауға және олардың өзара тәуелділігіне қатысты бірқатар базалық жорамалдарды қамтитын күрделі үлгілердің нәтижесі болып табылады. Пайымдаулар мен есептік бағалар болып саналатын КҚЗ есептеу моделдерінің элементтеріне мыналар жатады:

- Қорам кредиттік тәуекелдің едәуір ұлғаюын бағалау үшін пайдаланатын өлшемшарттар, соның нәтижесінде қаржы активтері бойынша құнсыздануға арналған резерв бүкіл мерзім ішінде КҚЗ-ға тең сомда бағалануға тиіс және сапалық бағалау;
 - қаржы активтерін олар бойынша топтық негізде бағаланатын топтарға біріктіру;
 - едәуірлі формулалар мен бастапқы деректерді тандауды қоса алғанда, КҚЗ есептеу моделдерін өзгерту;
 - макроэкономикалық сценарийлер мен экономикалық деректер арасындағы өзара байланыстарды, сондай-ақ PD, EAD және LGD көрсеткіштеріне есерін айқындау;
 - болжамды макроэкономикалық сценарийлерді тандау және оларды КҚЗ бағалау моделдері үшін экономикалық бастапқы деректерді алу ықтималдығын ескере отырып өлшеу.
- Қорамның саясаты нақты шырғындарды ескере отырып, моделдерді ұдайы қайта қарауды және қажет болған жағдайда оларды түзетуді білдіреді.

Инвестициялық жылжымайтын мүлктің әділ құнын жетпей және бағалау

Инвестициялық жылжымайтын мүлік Қорам қызметінде пайдалану үшін де, операциялық қызметте сағу үшін де қолданылмайтын, біріңші кезекте жалға беруден кіріс және капитал құнының өсімінен кіріс алу үшін ұсталатын жер уәскелерін, ғимараттар мен сауда павильондарын қамтиды.

Инвестициялық жылжымайтын мүлік бұхталарлық есепте бастапқы құны бойынша жинақталған толық бағалаумен және құнсыздану бойынша жинақталған шығындар шегеріле отырып көрсетіледі. Әділ құн мен есетіміз сипаттамалары мен орналасқан жері бар жылжымайтын мүлікпен жақында жасалған мемлекеттік негізінде айқындайды.

2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

4. ЕСЕП САҚАТЫНЫҢ НЕГІЗГІ ЕРЕЖЕЛЕРІ (жалғасы)

Негізгі құралдардың пайданы қызмет мерзімі

Қоғам негізгі құралдардың пайданы қызметінің қалған мерзімін ең болмағанда ербір қаржы жылының соңында бағалайды және егер кәсіпкері бағалаудан өзгеше болса, өзгерістер ХБЕС 8 «Есеппен бағалаудың өзгерістер және қателер» сәйкес есеппен бағалауында өзгерістер ретінде ескеріледі. Бұл бағалаулар негізгі құралдардың баланстық құнының және пайда мен залалдар туралы есеппен танылған тозудың және өзге де жиынтық кірістің сомасына ерлулі әсер етуі мүмкін. Есеппен күні басшылық негізгі құралдардың қалған қызмет ету мерзіміне бара берді және негізгі құралдардың қызмет ету мерзімін қайта талан етілмейді деген қорытындыға келді.

Кейінге қалдырылған салық бойынша активтер мен міндеттемелер

Кейінге қалдырылған салық бойынша активтер салық салынатын уақытта айырмашылықтар мен мұндай шығыстардың коммерциялық сипаты негізделетін ерлулі ықтималдық бар дәрежеде пайдаланылмаған барлық залалдары бойынша танылады. Болмағанда салық салынатын пайданың ықтимал мерзімдері мен мөлшері, сондай-ақ салықтық жоспарлаудың болмақ стратегиялары негізінде қаржылық есеппендікте тануға болатын кейінге қалдырылған салық бойынша активтердің сомасын анықтау үшін басшылықтың ерлулі пайымдауы қажет.

Қоғам салықтардың қосымша сомаларының туындауы мүмкіндігін бағалау негізінде салық міндеттемелерін таныды. Қалған салықтардың түпкілікті сомалары бастапқы танылған сомалардан ерекшеленетін жағдайларда, мұндай айырмалар осындай салық шығыстары жұмсалған кезеңдері кейінге қалдырылған салық бойынша шығысқа әсер етеді.

Салық салу

Салықтық тәуекелдерді бағалау кезінде басшылық Қоғам даулай алмайтын не егер салық органдары тарапынан бағаланатын болса, табысты даулай алмай деп есептемейтін салық ұстанымдарының белгілі салаларын ықтимал міндеттемелер ретінде қарастырады. Мұндай анықтамалар ерлулі пайымдауларды көздейді және салық заңнамасы мен нормативтік актілердегі өзгерістер, салық түсімдерінен күтілетін нәтижелерді және салық органдарының салықтық тексеру нәтижелерін анықтай өзгеруі мүмкін.

5. САЛЫҚТЫРМАЛЫ АҚПАРАТ

Жыл ішінде қаржылық есеппендікті ұсыну форматы өзгерген кезде салықтырмалы деректерге оларды ұсынудың жаңа форматына сәйкес келтіру үшін тиісті өзгерістер енгізіледі.

Тиісті баптарды қайта жіктеу нәтижесінде Қоғамның жеке қаржылық есеппендігінің мынадай көрсеткіштері қайта қаралды:

2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін
ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСептілікке ЕСКЕРТпелер

5. САЛЫСТЫРМАЛЫ АҚПАРАТ (жалғасы)

2022 жылғы 31 желтоқсандағы қаржылық жағдай туралы жеке есең

Мын теңге	2022 жылғы 31 желтоқсан, қайта жіктелген кейін	2022 жылғы 31 желтоқсан, қайта жіктелген кейін	2022 жылғы 31 желтоқсан, қайта жіктелген кейін
АКТИВТЕР			
Қзақ мерзімді активтер	92,296,592	(258,228)	92,554,820
Инвестициялар	649,120	(2,694,772)	3,343,892
Қзақ мерзімді қаржы активтері	6,561,990	6,419,503	142,487
Қзақ мерзімді дебиторлық берешек	268,162	(309,998)	578,160
Қысқа мерзімді активтер	4,717,405	(3,156,505)	7,873,910
Саудалық және өзге де дебиторлық берешек	–	(65,104,899)	65,104,899
Қысқа мерзімді қаржы активтері	76,314,253	65,104,899	11,209,354
Пайдаланылуы шектелген ақша қаражаты	–	–	–
Ақша қаражаты және олардың баламалары	180,807,522	–	180,807,522
КАПИТАЛ МЕН МИНДЕТТЕМЕЛЕР			
Қапитал	185,150,126	6,392,998	178,757,128
Акциягерлік капитал	–	–	–
Сауын алынған меншікті үлестік құралдар	67,319,516	29,575	67,289,941
Қысқа мерзімді міндеттемелер	–	(29,575)	29,575
Саудалық және өзге де кредиторлық берешек	–	–	–
Өзге де арымдағы міндеттемелер	246,076,644	–	246,076,644
Мын теңге			
2022 жыл, қайта жіктелген кейін	2022 жыл, қайта жіктелген кейін	2022 жыл, қайта жіктелген кейін	2022 жыл, қайта жіктелген кейін
Құнсыздандырылған залалдар	(10,098,701)	(3,120,012)	(10,098,701)
Қаржылық кірістер	3,530,085	(3,530,085)	3,530,085
Қаржылық шығыстар	(1,649,069)	1,649,069	(1,649,069)
Қаржылық кірістер/шығыстар, нетто	–	5,001,028	–
	5,001,028	–	5,001,028
	(8,217,685)	–	(8,217,685)

2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталатын үшін пайда немесе залал және өзге де жиынтық кіріс туралы жеке есең

2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін
ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

6. ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ МҮЛІК

Мың теңге	Жер	Ғимараттар мен құрылыста	Басқала	Жиыны
2022 жылдың 1 қаңтарына	64,910,063	669,292	3,246	65,582,601
Қорлар құрамынан қайта жіктеу	-	308,378	-	308,378
Жарғылық капиталға жарналар	-	134,425	579	135,004
Істен шығу	(23,875)	(223,248)	-	(247,123)
Істен шығулар бойынша тозу	-	(46,499)	-	(46,499)
2022 жылғы 31 желтоқсанта	64,886,188	842,348	3,825	65,732,361
Түсімдер	-	152,703	-	152,703
Істен шығу	(59,730,912)	(206,155)	-	(59,937,067)
2023 жылғы 31 желтоқсанта	5,155,276	788,896	3,825	5,947,997
Жинақталған тозу	-	(166,075)	(487)	(166,562)
Бір жылға есептелді	-	(40,636)	(689)	(41,325)
Істен шығулар бойынша тозу	-	46,499	-	46,499
2022 жылғы 31 желтоқсанта	-	(160,212)	(1,176)	(161,388)
Ғимараттың құнсыздануынан болған залалды қалпына келтіру	-	61,096	-	61,096
2022 жылғы 31 желтоқсанда қалпына келтірілгеннен кейін	-	(99,116)	(1,176)	(100,292)
Бір жылға есептелді	-	(43,927)	(745)	(44,672)
Істен шығу	-	18,355	-	18,355
2023 жылғы 31 желтоқсанта	-	(124,688)	(1,921)	(126,609)
Құнсыздануға резервті есептеу	-	(45,109)	(491)	(45,600)
2023 жылғы 31 желтоқсанда құнсызданудан кейін	-	(169,797)	(2,412)	(172,209)
Баланстық құны	64,886,188	743,232	2,649	65,632,069
2022 жылғы 31 желтоқсанта	5,155,276	619,099	1,413	5,775,788

Қоғамның инвестициялық мүлкіне Алматы қаласында орналасқан жалдауға арналған жылжымайтын мүлік кіреді.
2023 жылғы 31 желтоқсандағы инвестициялық мүлктің еділ құны шамамен оның баланстық құнына тең.

7. ИНВЕСТИЦИЯЛАР

Мың теңге	Күны	Күны	Күны	Күны
2023 жылғы 31 желтоқсан	25,627,580	10,944,418	100	19,627,580
«Алматы Финанс» ЖШС	100	10,944,418	100	19,627,580
«Алматы қаласын Күрделі құрылыс кәсіпорны» ЖШС	100	76,799,508	100	72,283,750
«Innovation Safety Center» ЖШС	49	151,043	49	187,406
Сұнкар ШҚ	49	70,822	49	70,822
2022 жылғы 31 желтоқсан	113,593,371	92,296,582	81	94,912,534
Құнсыздануға арналған резерв	(2,629,192)	(2,616,042)	-	(2,616,042)
110,964,179	89,680,540	81	92,296,582	

2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін
ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

7. ИНВЕСТИЦИЯЛАР (жалғасы)

«Almaty Finance (Almaty Finance)» ЖШС

2010 жылы Қоғамның Директорлар кеңесі отырысының хаттамасымен негізгі қызметі Алматы қаласының азық-түлік бағдарламасын іске асыруға бағытталған «Almaty Finance» ЖШС еншілес компаниясын құру туралы шешім қабылданды. 2015 жылғы 31 желтоқсанда Қоғам осы инвестицияны 100% мөлшерінде күнсыздандыру туралы шешім қабылдады.

2019 жылғы 19 шілдеде Қоғамның Директорлар кеңесінің шешімімен "Almaty Business 2025" кәсіпкерлікті дамытудың өңірлік бағдарламасы шенберінде кәсіпкерлерді қолдауды ұлғайту және жеңілдікпен қаржыландырудың қолжетімділігі үшін "Almaty Finance" ЖШС еншілес ұйымдары ("Almaty Azyk" ЖШС базасында), "Almaty" МКҰ" ЖШС - "Almaty Finance" ЖШС еншілес компаниясы құрылды.

Еншілес компания шартын және орта кәсіпкерлік субъектілеріне кәсіпкерлік мақсаттарға қарыздар беру жөніндегі қызметті жүзеге асырады.

«Almaty индустриялық аймағы» ЖШС

2015 жылы Қоғамның Директорлар кеңесі отырысының хаттамасымен Алматы қаласы Ағатау ауданының индустриялық аймағының қызметін жедәл басқару мақсатында «Almaty индустриялық аймағы» ЖШС еншілес компаниясын құру туралы шешім қабылданды.

2021 жылғы 16 тамызда № 12 Директорлар кеңесінің шешімімен «Almaty индустриялық аймағы» ЖШС қайта ұйымдастыру және АИА инфрақұрылымының бір бөлігін жаңадан құрылған «Almaty индустриялық аймағы инфрақұрылымының операторы» ЖШС-не беру туралы шешім қабылданды, мүлкікті беру арқылы Жарғылық капиталды 807 575 мың теңге сомасына азайту жүргізілді.

2022 жылғы 23 шілдеде № 39 Қоғам Басқармасының шешімімен «Almaty индустриялық аймағы» ЖШС қызметінің түрлерін (ӘҚЖК) кеңейту және толықтыру, электр энергиясын беру, электр энергиясын тарату туралы шешім қабылданды.

Almaty қаласы әкімдігінің құрылыс кәсіпорны ЖШС

Almaty қаласы әкімдігінің 2018 жылғы 2 мамырдағы № 2/174 қаулысына сәйкес орналастырылмаған ақцияларды төлеу ретінде Қоғам «Almaty қаласы әкімдігінің құрылыс кәсіпорны» ЖШС 100% қатысу үлесін алды. Үлесін бағалау құны 10,222,951 мың теңгені құрады. Үлесті бағалауды «Тәуелсіз сараптамалық бағалау» ЖШС тәуелсіз бағалау компаниясы жүргізді.

Almaty қаласы әкімдігінің 2021 жылғы 19 ақпандағы № 1/124 қаулысымен "Нұрлы жер" тұрғын үй-коммуналдық дамуының 2020-2025 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасын бекіту туралы "Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2019 жылғы 31 желтоқсандағы № 1054 қаулысына сәйкес Алматы қаласында 2021-2025 жылдарға арналған тұрғын үй қорын жаңарту бағдарламасы бекітілді осы бағдарламаны іске асыру жөніндегі уәкілетті ұйым жүзеге асырады.

2023 жылғы мамырда Директорлар кеңесінің шешімі және жалғыз қатысушының шешімі негізінде Компания Жарғысына өзгеріс енгізілді және жарғылық капиталды 75,446,366 мың теңгеге дейін ұлғайту туралы шешім қабылданды. 2023 жылғы жарғылық капиталға жарналар 16,307,962 мың теңге сомасына ақшалай қаражатпен, 4,565,371 мың теңге сомасына материалдық активтермен (негізгі құралдар мен қорлар) жүргізілді. 2022 жылғы жарғылық капиталға жарналар 584,825 мың теңге сомасында ақшалай қаражатпен жүргізілді.

«Innovation Safety Center» ЖШС

Almaty қаласы әкімдігінің 2016 жылғы 19 қазандағы № 4/502 қаулысымен «Innovation Safety Center» ЖШС 49% үлесін ЖШС-ға қайтарымызды беру жүзеге асырылды. Берілген үлестің құнын беру үшін 374,973 мың теңгені құрады.

**2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін
ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР**

7. ИНВЕСТИЦИЛАР (жалғасы)

2019 жылы Қоғам ЖШС-та үлестік қатысу бойынша күнсыздануға 449,491 мың теңге сомасына резерв құрды. 2022 жылғы 21 қазанда Қатысушылардың кезектен тыс қайталама жалпы жиналысы хаттамасының шешімімен «Innovation Safety Centre» ЖШС «Innovation Safety Centre» ЖШС жарғылық капиталын 308,250 мың теңгеге дейін азайту туралы шешім қабылдады (308,250 мың теңге * қатысу үлесінің 49%-ы 151,043 мың теңгеге тең).

«Жекешелендірудің 2021-2025 жылдарға арналған кейбір мәселелері туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2020 жылғы 29 желтоқсандағы № 908 қаулысымен бекітілген кешенді жоспарға сәйкес «Innovation Safety Centre» ЖШС акционерлік қоғамдардың еншілес, тәуелді ұйымдарының және онымен аффилирленген болып табылатын, бәсекеге қабілетті орта. Жоғарыда аталған қаулының орындау үшін 2021 жылғы желтоқсанда «Innovation Safety Centre» ЖШС жарғылық капиталындағы үлестің 49% аукционға шығарылды.

2023 жылдың қорытындысы бойынша «Innovation Safety Centre» ЖШС шығын алды, осыған байланысты ЕКК 36,363 мың теңге мөлшерінде (қатысу үлесінің 49% -ы есебінде) шығын деп танылды.

Сұнқар ШҚ

Сұнқар ШҚ-дағы үлестің құны 2014 жылғы енізілген салымның 100% мөлшерінде күнсызданды.

8. ҚАРЖЫ АКТИВТЕРІ

Мың теңге	
Ұзақ мерзімді бөлім	31.12.2023
Ұзақ мерзімді бөлім	31.12.2022
Үшінші тараптарға берілген қарыздар	988,000
Байланысты тараптарға берілген қарыздар	1,572,582
Дисконт	(100,880)
Күтілетін кредиттік залалдар резерві	(1,707,443)
Ұзақ мерзімді қаржы активтерінің жиыны	99,110
Ағымдағы бөлік	649,120
Үшінші тараптарға берілген қарыздар	388,000
Байланысты тараптарға берілген қарыздар	1,469,443
Күтілетін кредиттік залалдар резерві	(1,810,582)
Ағымдағы бөлік	99,110
Үшінші тараптарға берілген қарыздар	2,830,508
Байланысты тараптарға берілген қарыздар	99,993
Күтілетін кредиттік залалдар резерві	(367,814)
Ағымдағы қаржы активтерінің жиыны	2,662,508
Қаржы активтерінің жиыны	2,761,618
Қаржы активтерінің жиыны	5,366,525

Байланысты тараптарға берілген қарыздар

«Алматы индустриялық аймағы» ЖШС

2015-2016 жылдар ішінде Қоғам «Алматы қаласының Алау ауданында индустриялық аймақ құрылысы» бағдарламасын іске асыру үшін еншілес ұйымға ақилы қаржылай көмек беру үшін 2023 жылға дейінгі соңғы өтеу мерзімімен шарттар жасасты. Осы шарттар бойынша берешек толығымен өтелді.

2022 жылғы қазанда құқықтарды, міндеттемелер мен талаптарды беру келісіміне сәйкес «Алматы индустриялық аймағының инфрақұрылым операторы» ЖШС Қоғамның еншілес ұйымына 99,993 мың теңге мөлшерінде Қоғам алдындағы өз міндеттемесін берді. 2022 жылғы Қоғам берешектің барлық сомасына күнсыздануға резерв құру туралы шешім қабылдады.

«Almaty Finance (Алматы Финанс)» ЖШС

2019 жылғы желтоқсанда Қоғам еншілес ұйыммен белгіленген өтеу кестелерімен берешекті өтеу туралы жеке келісімдер жасасты. 2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша осы келісімдер бойынша берешектің номиналды қалдығы өткен кезеңдерде толық күнсызданған 1,469,443 мың теңгені құрды.

**2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін
ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР**

8. ҚАРЖЫ АКТИВТЕРІ (жалғасы)

Ешліес ұйым ішінара мерзімінен бұрын өтеуді жүргізеді. Төлем түскен сәтте Қоғам құнсыздандуының тиісті сомасын қалпына келтіреді.
Сондай-ақ, 30.04.2021 жылғы № 32 міндеттемедері тұғалаларды ауыстыру туралы келісімге сәйкес қаржылық көмек бойынша берешек 49,120 мың теңгеге ауыстырылды, өтеу кестесі 31.12.2023 ж. дейін.
Ешліес ұйым мерзімінде өтеген.

Үшінші тарапта берілген қарыздар

Қазақстан Республикасы Үкіметінің Қаулысымен көзделген әлеуметтік маньзы бар азық-түлік тауарларының бағасын ұстап тұру жөніндегі іс-шаралар шеңберінде Қоғам 0,01% пайыздық сыйақы мөлшерлемесімен қысқа мерзімді қарыздар береді.

Жеке қаржылық есептілік шығарылған күні үшінші тараптар 2,662,508 мың теңге мөлшеріндегі қарыздар бойынша берешектерді өтеді

Қаржы активтерінің қозғалысы былайша берілген:

Мың теңге	2023	2022
Номиналды құны және дисконт		
1 қантарда	7,544,921	9,826,201
Негізгі борышты беру	5,866,866	9,671,289
Негізгі борышты өтеу	(8,724,722)	(12,126,314)
Салықтар мен төлемдер	(57)	(76)
Есептелген пайыздар	366	1,769
Алынған пайыздар	(311)	(3,720)
Дисконт	-	(50,890)
Дисконт амортизациясы	49,991	226,662
31 желтоқсанда	4,737,054	7,544,921

Қаржы активтері бойынша күтілетін кредиттік залалдарға резервтің қозғалысы былайша берілген:

Мың теңге	2023	2022
1 қантарда	(2,178,396)	(126,944)
Есептелген	(42,737)	(2,051,452)
Қалпына келтірілді	245,697	-
31 желтоқсанда	(1,975,436)	(2,178,396)

9. ДЕБИТОРЛЫҚ БЕРЕШЕК

Мың теңге	31.12.2023	15.956,687
Қатып алшылар мен тапсырыс берушілердің ұзақ мерзімді берешелі	70,919,978	15,956,687
Қазақ мерзімді қаржы активтерінің құнсыздандуынан болған дебиторлық берешек	(6,907,692)	(9,343,822)
Дисконт	(20,509,548)	(50,875)
	43,502,738	6,561,990

Қзақ мерзімді дебиторлық берешек контрагенттердің бөлін-бөлін төлеуге өткізілген активтер бойынша берешелімен, сондай-ақ инвестициялай шарттарымен берілген.

2020 жылғы Алматы қаласының тұрғын үй қорын жөндеу шеңберінде Ел-Фараби көшесі, Полябакиев даңғылы – Ггарин даңғылы қисылысында «Русалдинт Line» ЖШС көптегерлі тұрғын үй кешенінің салу жобасын іске асыру үшін инвестициялық шарт жасасты. 2021 жылғы 3 шілдеде қосымша келісім жасалып, «Совкомбанк» ЖАҚ-ның тартылған рублик қарзынан 2024 жылғы 12 маусымға дейінгі мерзіммен инвестициялық кірістің 14% шартымен 5,260,000 мың теңге мөлшерінде инвестициялар берілді. Қоғам құнсыздандуыдан болған залалға резервті толық сомаға есептеді.

**2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін
ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТІЛЕР**

9. ДЕБИТОРЛЫҚ БЕРЕШЕК (жалғасы)

2021 жылғы «Алтын Сити» көпфункционалды тұрғын үй кешенін салу жобасын іске асыру үшін «Star Land» ЖШС-мен инвестициялау шарты жасалды және 2022 жылғы 18 шілдеге дейінгі мерзімге инвестициялық кірістің 12% пайыздық мөлшерлемесімен 2,000,000 мың теңге мөлшерінде инвестициялар ұсынылды.

2021 жылғы «Medeu City» көпфункционалды тұрғын үй кешенін салу жобасын іске асыру үшін «Domus Qazaqstan» ЖШС-мен инвестициялау шарты жасалды және «Совкомбанк» ЖАҚ-ның тартылған рудық қарызынан 2024 жылғы 17 маусымға дейінгі мерзімге инвестициялық кірістің 14% пайыздық мөлшерлемесімен 5,000,000 мың теңге мөлшерінде инвестициялар берілді. Қорам кеніңді мүлкіт ескере отырып, күнсыздануға резерв құру тұлғалы шешім қабылданды. 2023 жылғы «Domus Qazaqstan» ЖШС осы шарт бойынша инвестициялық кірісті қоса алғанда, қарызды толық өтеді.

2022 жылғы «RBest Home» ЖШС-мен инвестициялау шарты жасалды және қайтару мерзімі 2022 жылғы 30 маусымнан кешіктірмей «Four Seasons Villa» қотедж қалашығын салу үшін инвестициялық кірістің 16% пайыздық мөлшерлемесімен 1,200,000 мың теңге мөлшерінде инвестициялар ұсынылды. Инвестицияларды қайтару мерзімінің бұзылуына байланысты кеніл мүлкіт шегеренді берешек.

2023 жылғы «Аск Престиж» ЖШС, «Sensata Construction» ЖШС және «ҚазСтелЭнергоСервис» ЖШС-мен түрік айданының «Қайрат» ықшам айданында орналасқан «Шығыс қақпасы» жобасы бойынша және айдан қурылысын жүзеге асыру үшін 2027-2028 жылдарға дейінгі мерзімге Алматы қаласының полицентрлік инфрақұрылымын дамыту мақсатында жобалық кеніңді берешек жасалды. Аталған жоба шенберінде Топ жер учаскелерін берді, ал контрагенттер жобаның іске асырылуын қамтамасыз етеді.

*зақ мерзімді дебиторлық берешек 16.75% мөлшерлеме бойынша күтінетін ақша ағындарының келтірілген құнын білдіретін берешектің еділ құнын көрсететін өзін тазға келтірілген құнына дейін дисконтталды, дисконт мөлшерінде таңылды. Қаржылық шығыстардың құрамында 25,616,053 мың теңге, сондай-ақ оның амортизациясы қаржылық кірістердің құрамында 5,106,505 мың теңге мөлшерінде таңылды.

2023 және 2022 жылдардың соңындағы қысқа мерзімді дебиторлық берешек төмендегі кестеде көрсетілген:

мың теңге	31.12.2023	31.12.2022
Сатып алушылар мен тапсырыс берушілердің қысқа мерзімді дебиторлық берешек	95,365	64,326
Қайымдасқан компаниялардың қысқа мерзімді дебиторлық берешек	-	223,930
Жылжымайтын мүлкіт жалдау бойынша берешек	26,706	25,781
Жер учаскелерін жалдау бойынша берешек	14,834	13,313
Алға қысқа мерзімді сыйақы	1,359	4,733
Шарымдар бойынша берешек	224,455	28,732
Өзге қысқа мерзімді дебиторлық берешек	-	80,021
Күменді талантар бойынша резерв	(172,674)	(172,674)
268,162	190,045	268,162

Дебиторлық берешек бойынша күтінетін кредиттік залалдарға резервтің қозғалысы былайша берілген:

мың теңге	2023	2022
Басында	(9,516,496)	(151,160)
Есентей/Қалпына келтіру	2,436,130	(8,823,378)
Есентен шығару	-	(541,958)
Сонына	(7,080,366)	(9,516,496)

2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін
ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТІЛЕР

10. ӨЗГЕ ДЕ ҰЗАҚ МЕРЗІМДІ АКТИВТЕР

Мың теңге	31.12.2023	31.12.2022
Аяқталмаған құрылыс	2,922,935	2,914,819
Жобалар бойынша өзге де ұзақ мерзімді активтер	2,925,949	3,074,804
Шарттар бойынша талап ету құқығы	-	4,588,909
Құнсыздану жөніндегі резерв	(2,925,949)	(3,074,804)
Объектілер бөлінісінде аяқталмаған құрылыс	2,922,935	2,914,819
№ 3 коммуналдық автобус паркі	2,658,844	2,658,844
Алматы қ. СОМО	264,091	255,975
Мың теңге	31.12.2023	31.12.2022

Объектілер бөлінісінде аяқталмаған құрылыс былайша берілген:

Өзге ұзақ мерзімді активтердің құнсыздануы бойынша резервтің қозғалысы былайша берілген:

Мың теңге	2023	2022
1 қантарда	(3,074,804)	(423,276)
Есептеу	-	(2,651,528)
Есептен шығару	148,855	-
31 желтоқсанда	(2,925,949)	(3,074,804)

11. ҚОРЛАР

Мың теңге	31.12.2023	31.12.2022
Шикізат және материалдар	16,667	3,889
Таулар	761,488	2,112,378
Мың теңге	31.12.2023	31.12.2022

Қорлар құрамындағы таулар былайша берілген:

Мың теңге	31.12.2023	31.12.2022
Тұрғын емес үй-жайлар	757,069	868,904
Тұрақтандыру қоры (терістелген күрші)	4,419	-
Пәтерлер мен үйлер	-	1,103,284
Жобалау-сметалық құжаттама	-	140,190
Мың теңге	31.12.2023	31.12.2022

12. БЕРІЛГЕН АВАНСТАР ЖӘНЕ ӨЗГЕ ДЕ АҒЫМДАҒЫ АКТИВТЕР

Мың теңге	31.12.2023	31.12.2022
Қорларды жеткізуге және қызметтер көрсетуге берілген аванстар	1,053,612	47,586
Ағымдағы салық активтері	357,864	541,978
Басқалары	291	1,087
Минус: резерв	(47,411)	(47,411)
Мың теңге	31.12.2023	31.12.2022

**2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін
ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТІЛЕР**

13. РЕПО БОЙЫНША АКТИВ

2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Компания мен ВСС INVEST - БАНКЦЕНТРКРЕДИТ АҚ ЕНШІЛЕС ҰЙЫМЫ арасында 11,728,105 мың теңге сомасында «кепі РЕПО» жабық келісімдері болды. Бұл келісімдердің мні «Қазақстандық тұрақтылық қоры» АҚ, «Азық-түлік келісім шарт корпорациясы» ұлттық компаниясы» АҚ, «Бейтөек» ұлттық басқарушы холдингі» АҚ, «ҚазАгроҚаржы» АҚ кұпондық облигациялары, ҚР Қаржы министрінің МҰМ мемлекеттік облигациялары, «Қазақстанның Даму Банкі» АҚ еурооблигациялары болды, жалпы саны 494,402,898 дана, жылдық пайыздық мөлшерлемесі 5,49% - 19,25%.

14. АҚША ҚАРАЖАТЫ ЖӘНЕ ОЛАРДЫҢ БАЛАМАЛАРЫ

мың теңге	
Банк шоттарындағы ақша қаражаты, теңгемен	571,030
Банк шоттарындағы ақша қаражаты, евромен	101,586
Депозиттік шоттардағы ақша қаражаты	-
Депозиттік шоттардағы ақша қаражаты	1,808,624
Қазынашылық шоттардағы ақша қаражаты	10,587,301
Қазынашылық шоттардағы ақша қаражаты	65,104,899
Күтілетін кредиттік залалдар резерві	(5,723)
50,602,513	76,314,253
Пайдаланылуы шектелген ақша қаражаты	1,628,199
Пайдаланылуы шектелген ақша қаражатының	(1,633,518)
-	-
50,602,513	76,314,253

пайдаланылуы мүмкін.
Депозиттік шоттардағы ақша қаражаты 2023 ж. 14.75% - 15.25% (2022 ж.: 14.5% - 15.25%) мөлшерлемесі бойынша үш айға дейінгі мерзімге ҚР екінші деңгейдегі банкілерінде орналастырылған депозиттермен ұсынылған.

Пайдаланылуы шектелген ақша қаражаты бұрын «ҚазИнвестБанк» АҚ және «Астана-қаржы банкі» АҚ-да орналастырылған депозиттермен ұсынылған.

Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің 2016 жылғы 26 желтоқсандағы № 291 қаулысына сәйкес «ҚазИнвестБанк» АҚ-ның банктік және өзге де операцияларды жүргізуге және бағалы қағаздар нарығындағы қызметке арналған лицензиясынан айыру туралы шешім қабылданды. Қоғамның «ҚазИнвестБанк» АҚ-да орналастырылған қаражаты 2,000,000 мың теңгені құрады.

2017 жылғы 17 мамырда «ҚазИнвестБанк» АҚ уақытша екімшілігі тарапынан активтер мен міндеттемелерді «Альфа-Банк» ЕБ АҚ-ға біржолғы беру шарты жасалды. Осы шарт негізінде 2017 жылғы 23 маусымда «Альфа-Банк» ЕБ АҚ мен Қоғам арасында Қоғам пайдалануға шектелген ұзақ мерзімді ақша қаражаты ретінде жіктелген ақша қаражатын келіге қою туралы шарт жасалды.

2018 жылғы қыркүйекте Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі «Банк Астана-финанс» АҚ-ның банк қызметін жүзеге асыруға берілген лицензиясын қайтарып алды. Қоғам осы банктің салым сомасына толық сомата күтілетін кредиттік залалдар үшін резерв есептеді.

Қоғам күтілетін кредиттік залалдар резервін толық сомата есептеді. Қоғам алынған төлемдер сомасына есептелген резерві күтілетін кредиттік залалдарға қалпына келтіреді.

2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін
ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТІПТЕР

15. КАПИТАЛ

Жағыз акционер және түпкілікті бақылаушы тарап туралы ақпарат 1-ескертепде келтірілген.
2023 жылға акционерлік капиталдың қозғалысы төменде берілген:

мың теңге	Акционерлік капитал	Төленбеген капитал	Акционерлік капитал
1 қатарда	185,150,126	(209,768)	185,359,894
Акциялар эмиссиясы туралы хабарландыру	-	(7,991,675)	7,991,675
Материалдық активтерге меншік құқығы берілді	8,201,443	8,201,443	-
31 желтоқсанға	193,351,569	-	193,351,569

Дүндөндөтер

Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес Қорамның бөлінетін резервері ХҚЕС-ке сәйкес дайындалған оның жеке қаржылық есептілігіне сәйкес Қорамның бөлінбеген кірісінен не көшірілетін залалдар жағдайында кезең ішіндегі кірісінен аспауға тиіс. Егер бұл капиталдың тапшылығына немесе Қорамның дерменсиздігіне әкеп соқса, бөлу жүргізілмейді. Есепті кезең ішінде дивидендтер жарияланған жоқ (2022 жылғы: дивидендтер жарияланған жоқ).

Меншікті үлестік құралдар бойынша өзге де операциялар

Өзге операциялар меншікті акцияларды кері сатып алуды жүзеге асыру кезінде акциялар құнының басауындағы айырманы түзетумен ұсынылған.

16. АЛЫНҒАН ҚАРЫЗДАР

мың теңге	Өтеу мерзімі	Пайыздық мөлшерлеме	Валюта	Тенге	Ресей рублі
Байланысты тараптар алдындағы қарыздар	2024-2026	0.01%	Тенге	11,949,520	9,849,837
Үшінші тараптар алдындағы қарыздар	2024	8%		-	11,574,000
Қысқа мерзімді бөлім				4,240,207	-
Ұзақ мерзімді бөлім				7,709,313	21,423,837
				11,949,520	21,423,837

Бауланымсыз тараптар алдындағы қарыздар

2019-2022 жылдар ішінде Қорам амортизацияланатын күн бойынша ескерілген әлеуметтік манязы бар азық-түлік тауарларының басауын ұстап тұру үшін негізгі компаниядан жеңілдікті қарыз алды. Қарыздар төнгенмен номинацияланған, өтеу мерзімі 2024-2026 жж., сыйақы мөлшерлемесі жылдық 0.01% болатын қамтамасыз етілмеген болып табылады.

Қарыздар күтілетін ақша ағындарының келтірілген құнын білдіретін берешектің әділ құнын көрсететін өзінін таза келтірілген құнына дейін дисконтталды және бастапқы таны сәтінде 12.4% -19.2% құрады, Дисконттың амортизациясы және бағалаудың өзгерістер кірістер мен шығыстар туралы есепте қаржылық кірістер (шығыстар) ретінде көрсетілді.

Үшінші тараптар алдындағы қарыздар

2021 жылғы маусымда Қорам ағымдағы қызметті қаржыландыру үшін «Совкомбанк» ЖАҚ-мен 1,800,000 мың рубль (10,404,000 мың теңге) сомасына өтеу мерзімі 2024 жылғы 18 маусымға дейін жылдық 8% сыйақы мөлшерлемесімен кредит беру туралы шарт жасасты. 2023 жылғы шілдеде Қорам қарыз берушінің алдындағы қарызды мерзімінен бұрын толық өтеуді жүргізді.

2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТІЛЕП

16. АЛЫНҒАН ҚАРЫЗДАР (жалғасы)

Алынған қарыздардың қозғалысы былайша берілген:

Номиналды құны	2023	2022
1 қантарда	26,574,000	21,386,000
Алынған қарыздар	-	4,000,000
Алынған қарыздарды қайтару	(8,820,000)	-
Есептелген пайыздар	463,681	965,478
Төленген пайыздар	(463,681)	(965,478)
Бағамдық айырма	(2,754,003)	1,188,000
31 желтоқсанда	14,999,997	26,574,000
Дисконт	(5,150,163)	-
1 қантарда	(5,150,163)	(2,662,854)
Дисконтты тану	-	(3,120,011)
Бағалардағы өзгеріс	400,584	-
Дисконт амортизациясы	1,699,102	632,702
31 желтоқсанда	(3,050,477)	(5,150,163)
Баланстық құн	4,240,207	-
Қысқа мерзімді бөлім	7,709,313	21,423,837
Ұзақ мерзімді бөлім	-	21,423,837
31 желтоқсанда	11,949,520	21,423,837

17. САУДАЛЫҚ ЖӘНЕ ӨЗГЕ ДЕ КРЕДИТОРЛЫҚ БЕРЕШЕК

Мың теңге	31.12.2023	31.12.2022
Сауда кредиторлық берешек	55,508	13,825
Емшілес компанияларға сауда кредиторлық берешек	45,977,355	67,269,651
Жалақы бойынша берешек	33	76
Өзге де кредиторлық берешек	102,588	35,964
31.12.2023	46,135,484	67,319,516

18. САТЫП АЛУШЫЛАРДЫҢ ШАРТАРЫ БОЙЫНША МІНДЕТТЕМЕЛЕР

Мың теңге	31.12.2023	31.12.2022
Алынған аванстар	69,387	69
Шарттар бойынша қысқа мерзімді міндеттемелер	29,743	168,537
31.12.2023	99,130	168,606

19. САТЫП АЛУШЫЛАРМЕН ЖАСАЛҒАН ШАРТАР БОЙЫНША ТҮСІМ

Мың теңге	2023	2022
Патерлер мен тұрақ орындары	3,322,569	2,114,926
Тамақ өнімдерін сатудан түскен табыс	214,178	-
Патерлерді өтеусіз беру	140,190	289,766
Саатып алушылармен жасалған шарттар бойынша түсім жиыны	3,676,937	2,384,692
Инвестициялық жылжымайтын мүлікті жалға беруден түскен кіріс	196,229	115,783
Барлық түсім	3,873,166	2,500,475

Түтынады.

Қоғам қызметтер көрсетуді сатуды және патерлер мен тұрғын үйлерді беруді уақыт кезеңі ішінде жүзеге асырады, өйткені сатып алушы бір мезгілде Қоғам оларды жеткізуіне қарап пайданы алады және

2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін
ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТІЛЕП

20. ӨТКІЗУДІҢ ӨЗІНДІК ҚҰНЫ

МЫҢ ТЕНГЕ	2023	2022
Пәтерлердің өзіндік құны	1,078,308	527,510
Тамақ өнімдерін сату	214,178	-
Тұрғын емес үй-жайлардың өзіндік құны	166,376	866,757
Паркингтердің өзіндік құны	110,626	-
1,394,267	1,569,488	1,394,267

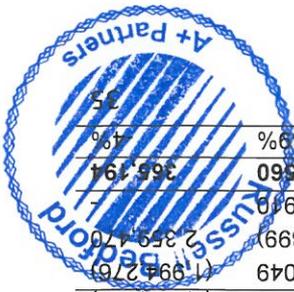
21. ӘКІМШІЛІК ШЫҒЫСТАР

МЫҢ ТЕНГЕ	2023	2022
Жалақы бойынша шығыстар	1,009,688	866,665
Салық және бюджетке төленетін төлемдер	144,577	303,762
Әлеуметтік салық және әлеуметтік аударымдар	96,954	86,033
Тозу және амортизация	78,033	88,868
Аудит және бағалау бойынша шығыстар	69,286	22,380
Басқалары	62,450	59,101
Жәрменкелі өткізу бойынша шығыстар	56,309	-
Есепке алуға қабылданбаған КҚС	63,330	11,733
Консультациялық қызметтер	33,144	10,370
Персоналды ұсыну жөніндегі қызметтер	30,151	-
Банк қызметтері	23,029	1,889
Сақтандыру бойынша шығыстар	20,905	114
Негізгі құралдарды жөндеу және қызмет көрсету	20,536	7,978
PEO маміленері бойынша шығыстар	13,724	-
Іссапар шығыстары	10,228	2,757
Күзет қызметтері	6,781	17,176
Материалдар	2,772	5,459
Жалдау бойынша шығыстар	2,640	15,790
Байланыс қызметтері	422	4,794
Коммуналдық шығыстар	93	7,416
Демеушілік және қайырымдылық көмек	-	382,271
1,745,052	1,894,456	

22. ҚАРЖЫЛЫҚ КІРІСТЕР, ШЫҒЫСТАР, НЕТТО

МЫҢ ТЕНГЕ	2023	2022
Қаржылық кірістер	1,810,309	62,391
PEO операциялары бойынша кірістер	1,140,521	2,245,229
Инвестициялық қызметтен түскен кіріс	740,227	969,701
Депозиттер бойынша сыйақылар	5,157,381	2,662
Бөлін-бөлін төлеу шарттары бойынша дисконттың амортизациясы	49,993	231,454
Берілген қарыздар бойынша дисконт амортизациясы	519	18,648
Қарыздар бойынша сыйақылар	(400,584)	3,120,011
Алынған қарыздар бойынша дисконт	8,498,366	6,650,096
Қаржылық шығыстар	(25,616,053)	-
Бөлін-бөлін төлеу шарттары бойынша дисконт	(1,699,102)	(632,702)
Алынған қарыздар бойынша дисконт амортизациясы	(463,681)	(965,477)
Қарыздар бойынша сыйақылар бойынша шығыстар	-	(50,889)
Берілген қарыздар бойынша дисконт	(27,778,836)	(1,649,063)
Қаржылық/шығыстар) кірістердің жиынты	(19,280,470)	5,001,028

мың теңге	2023	2022
Салық салынағанда дейінгі табыс	18,825,245	(9,971,378)
20% берілген мөлшерлеме бойынша салық	3,765,049	(1,998,276)
Уақытша және өзге де тұрақты айырмашылықтардың салықтық есері	(485,399)	2,359,470
Танымалдан салық активтері	4,101,910	-
Пайдаға ағымдағы салық бойынша шығыс	7,381,560	365,194
Тімді салық мөлшерлемесі	39%	4%

Қазақстан Республикасында пайдаға салынатын салық жыл (кезең) ішіндегі есепті салық салынатын пайданың 20% мөлшерлеме бойынша есептеледі. Кейінге қалдырылған салықтар актив өткізілетін немесе міндеттеме өтелетін кезеңге қолданылатын мөлшерлемелер бойынша есептеледі.

Төменде 2023 және 2022 жылдардың 31 желтоқсанында аяқталған жыл ішіндегі Қотамның пайдасы немесе залалы туралы есепте ескерілген пайдаға салынатын салық мөлшерлемесі мен пайдаға салынатын салық бойынша шығыстардың нақты сомасының 20% салыстыру келтірілген:

мың теңге	2023	2022
Пайдаға ағымдағы салық бойынша шығыстар	7,760,490	251,583
Кейінге қалдырылған пайда салығы бойынша үнемдеу	(378,930)	113,611
	7,381,560	365,194

2023 және 2022 жылдардың 31 желтоқсанында аяқталған жылдар үшін пайдаға салынатын салық бойынша Қотамның шығыстары мынадай түрде берілген:

25. ТАБЫС САЛЫҒЫ БОЙЫНША ШЫҒЫСТАР

мың теңге	2023	2022
Дедиторлық берешектің күнсыздандануы бойынша резервті қалпына келтіру (қырғу)	2,959,968	(10,968,697)
Берілген қарыздардың күнсыздандануы бойынша резервті қалпына келтіру	202,960	13,871
Ақша қаражатының күнсыздандануы бойынша резервті қалпына келтіру	44,840	84,579
Инвестициялардың күнсыздандануы бойынша резервті қалпына келтіру	36,364	234,849
Өзге ұзақ мерзімді активтердің күнсыздандануы бойынша резерв қырғу	-	(2,651,528)
Инвестициялық жылжымайтын мүліктердің күнсыздандануынан резервті қалпына келтіру (қырғу)	(45,600)	61,096
Дедиторлық берешектің күнсыздандануы бойынша резерв қырғу	(568,136)	7,117
	2,630,396	(13,218,713)

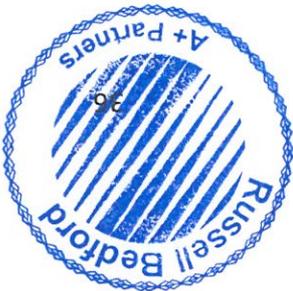
24. КҮНСЫЗДАНУДАН БОЛҒАН ЗАЛАМДАРДЫ (ЗАЛАМДАРДЫ) ҚАЛПЫНА КЕЛТІРУ

мың теңге	2023 жыл	2022 жыл
Жер учаскелері	90,757,532	31,026,620
Пәтерлер	1,423,627	1,010,493
Жер учаскелерін пайдалану құқықтары	166,921	108,759
Финансаттар	247,429	205,379
Өзге де активтер	8,098,315	(112,479)
Мүлкіті сатудан түскен кірістер жиынтығы, нетто	100,693,824	32,238,772
Жер учаскелері	21,317	(2,558)
Жер учаскелерін пайдалану құқықтары	95,342	(44,319)
Катисы үлесі	5,288	5,088
Финансаттар	157,153	(66,094)
Өзге де активтер	1,645,083	134,201
Мүлкіті сатудан түскен кірістер жиынтығы, нетто	1,924,183	26,318
Мүлкіті сату	Мүлкіті сату	Мүлкіті сатудан түскен кірістер жиынтығы, нетто
бойынша шығыстар	шығыстар	түскен кірістер жиынтығы, нетто
кірістер	шығыстар	түскен кірістер жиынтығы, нетто

23. МҮЛІКІТІ САТУДАН ТҮСКЕН КІРІСТЕР, НЕТТО

ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТІЛЕЛЕР

2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

**2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін
ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР**

25. ТАБИҚ САЛЫҒЫ БОЙЫНША ШЫҒЫСТАР (жалғасы)

Кейінге қалдырылған салық активтерінің және (міндеттемелерінің) сомалары төменде берілген:

Мың теңге	31.12.2022	31.12.2023
Негізгі құралдар мен материалдық емес активтер	10,986	(24,751)
Төленетін салықтар	1,549	(236)
Демалыс бойынша резерв	5,915	12,230
Өзге де резервтер	(456,577)	1,001,782
Алынған қарыздар бойынша дисконт және оның амортизациясы	-	(610,095)
Кейінге қалдырылған салық міндеттемелерінің жиынты	(438,127)	378,930
Кейінге қалдырылған салық активтері! Қорамның осы кейінге қалдырылған салық активтерін есепке жатқызуға болатын болшақ салық салынатын кірістерді алу ықтималдығының жеткіліксіз болуына байланысты мынадай баптарға қатысты танылмаған:		
Мың теңге	31.12.2022	31.12.2023
Пайдалау(залалға) жатқызылды		Пайдалау(залалға) жатқызылды
4,101,910	4,101,910	4,101,910
*зақ мерзімді дебиторлық берешек бойынша дисконт	-	-

26. БАЙЛАНЫСТЫ ТАРАПТАР ТҮРАЛЫ АҚПАРАТЫ АШУ

Егер олардың біреуінің екіншісін бақылауға мүмкіндігі болса, жалпы бақылауда болса немесе екінші тарап қаржылық және операциялық шешімдер қабылданған кезде елеулі ықпал етуі мүмкін болса, тарап байланысты деп есептеледі. Байланысты тараптармен өзара қарым-қатынастарды қарау кезінде олардың тек заңдық нысаны ғана емес, осындай өзара қарым-қатынастардың экономикалық мазмұны назарға алынады.

Байланысты тараптармен операциялар бойынша операциялар және салық

Мың теңге	Негізгі компания	Еңшілес компаниялар	Қауымдасқан компаниялар
2023 ж.			
Инвестициялар	110,964,179	(45,977,355)	-
Саудалық және өзге де кредиторлық берешек	-	-	-
Берілген қарыздар	-	-	-
Алынған қарыздар	15,000,000	-	-
Байланысты тараптарға сату	1,307,015	12,932,927	-
Қауымдасқан ұйымдардың залалдағы үлесі	-	-	(36,363)
2022 ж.			
Инвестициялар	92,296,592	(67,269,651)	-
Саудалық және өзге де кредиторлық берешек	-	-	-
Берілген қарыздар	-	1,690,396	-
Алынған қарыздар	26,574,002	-	-
Байланысты тараптарға сату	105,642	34,931	-
Байланысты тараптардан сатып алу	-	(34,531)	-
Қауымдасқан ұйымдардың залалдағы үлесі	-	-	(10,919)

Негізгі басшы құраммен операциялар

Әкімшілік шығыстарға енгізілген негізгі басқару персоналына сыяқынның жалпы сомасы (21-ескертеме) 191,130 мың теңгені (2022 ж.: 111,496 мың теңге) құрайды.

ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталатын жыл үшін

27. ШАРТТЫҚ ЖӘНЕ ШАРТТЫ МІНДЕТТЕМЕЛЕР

Сот талаштары

Қоғам өзінің операциялық қызметіне қатысты айыппұлдар, қарыз шарты бойынша тұрақсыздық айыбын төлеу жөніндегі талаштар, мемлекеттік сатып алу жөніндегі даулар сияқты ертүрлі манызды емес сот талқылауларына қатысады. Қоғам қаралатын осындай сот істері немесе жеке-жеке немесе жиынтығында ықтимал талаштар оның қаржылық жағдайына немесе операциялық қызметінің нәтижелеріне қандай да бір елеулі теріс әсер етуі мүмкін деп санамайды.

Қоғам елеулі міндеттемелердің туындау ықтималдығының дәрежесін бағалайды және міндеттемелердің туындау ықтималдығы жөктілікті болғанда ғана қаржылық есептілікте тиісті резервті көрсетеді, ал тиісті міндеттемелердің сомасы негізді түрде айқындалуы мүмкін.

Салық салу

Қазақстандық салық заңнамасы мен нормативтік-құқықтық актілер тұрақты өзгерістер мен ертүрлі түсіндірулердің мәні болып табылады. Жергілікті, өңірлік және республикалық салық органдары арасындағы пікір алмасқаны жиі кездеседі. Анықталған және расталған қазақстандық салық заңнамасын бұзғаны үшін айыппұлдар мен өсімпұлдардың қолданыстағы режимиі қатаңдығымен ерекшеленеді.

Салықтық тексерулер тексеру жылының алдындағы қызметтің бес күнтізбелік жылын қамтуы мүмкін. Салықтық тексерулер неғұрлым ұзақ кезеңдерді қамтуы мүмкін. Қазақстандық салық салу жүйесіне тән белгісіздікке байланысты салықтардың, айыппұл санкциялары мен өсімпұлдардың әлеуетті сомасы, егер бар болса, қазіргі уақыт бойынша шығыстарға жатқызылған және 2023 жылғы 31 желтоқсанда есептелген сомадан асып кетуі мүмкін.

Басшылық 2023 жылғы 31 желтоқсанда қолданылатын заңнаманы түсіндіру тиісті болып табылады және Қоғамның салықтар жөніндегі ұстанымы расталатын ықтималдық бар деп есептейді.

Экологиялық мәселелер

Қоғам қоршаған ортаны қорғау жөніндегі ертүрлі заңдар мен нормативтік ережелерді сақтауға міндетті. Қоршаған ортаны қорғау мәселелері жөніндегі қазақстандық заңнама үнемі өзгеріп отырады және Қоршаған ортаны түсіндірулерге ұшырайды. Басшылық Қоғамның қоршаған ортаны қорғау жөніндегі мемлекеттік талаштарды сақтайтынына сенімді болғанымен, шартты міндеттемелердің жоқтығына сенімді болуға болмайды.

Қызметті жүргізу шарттары

Қазақстанда нарықтық экономиканың талаптарына жауап беретін экономикалық реформалар мен құқықтық, салықтық және әкімшілік инфрақұрылымды дамыту жалғасуда. Қазақстан экономикасының тұрақтылығы көбінесе осы реформалардың барысына, сондай-ақ экономика, қаржы және ақша-кредит саясаты саласында Үкімет қабылдайтын шаралардың тиімділігіне байланысты болады.

2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша ҚР Ұлттық банкі базалық мөлшерлөмені +/- 1 пайыздық тармақпен жылдық 15.75%-ға дейін төмендету туралы шешім қабылдады. 2024 жыл ішінде ҚР ҰБ +/- 1 пайыздық тармағы бар базалық мөлшерлөмені жылдық 14.75%-ға дейін төмендету туралы шешім қабылдады.

Сыртық инфляциялық процестер азық-түлікке әлемдік бағанын төмендеуі және орталық банкілердің тежеуші саясаты аясында қолалы қалыптасуын жағастыруда. Ішкі экономикада фискалдық ынталандырумен бекітілетін тұрақты ішкі сұраныстан, сондай-ақ инфляциялық күтулердің жоғарылауынан және тұрақсыздығынан инфляциялық қысым сақталуда.

ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТІЛЕП

27. ШАРТЫҚ ЖӘНЕ ШАРТЫ МІНДЕТТЕМELEP (жалғасы)

Қоғам осы оқиғалардың өз қызметіне есерін, қаржылық жағдайын және қаржылық жағдайларын бағалауды жалғастырады. Қоғам басшылығы Қоғамның экономикалық тұрақтылығын ағымдағы жағдайда ұстап тұру жөнінде тиісті шаралар қолданады деп санады.

28. ҚАРЖЫ ТҮЕКЕЛДЕРІН БАСҚАРУ

Өз қызметіне байланысты Қоғам өзінің қаржы құралдарымен байланысты ертүрлі қаржылық түлекелдерге ұшырайды. Қоғамның негізгі қаржы құралдары мыналарды қамтиды: клиенттерге саудалық және өзге де дебиторлық берешек, ақша қаражаты және олардың баламалары, берілген қарыздар мен кредиттер, саудалық және өзге де дебиторлық берешек. Қаржы құралдары бойынша туындайтын негізгі түлекелдер өтімділік түлекелі, кредиттік түлекел және валюталық түлекел болып табылады.

Қоғамның қаржы құралдары мынадай түрде берілген:

мын теңге	31.12.2023	31.12.2022
Қаржы активтері:		
Қзақ мерзімді қаржы активтері	99,110	649,120
Қзақ мерзімді дебиторлық берешек	43,502,738	6,561,990
Саудалық және өзге де дебиторлық берешек	190,045	268,162
Қысқа мерзімді қаржы активтері	2,662,508	4,717,405
РЕПО бойынша актив	11,728,105	-
Ақша қаражаты және олардың баламалары	50,602,513	76,314,253
Қаржылық міндеттемелер:		
Алынған ұзақ мерзімді қарыздар	7,709,313	21,423,837
Алынған қысқа мерзімді қарыздар	4,240,207	-
Саудалық және өзге де дебиторлық берешек	46,135,484	67,319,516
	58,085,004	88,743,353

Кредиттік түлекел

Қоғам кредиттік түлекелге ұшырайды, ол қаржы құралымен жасалатын операция тарапының бірі шарт бойынша міндеттемелерді орындамай салдарынан екінші тараптың қаржылық шығындарға ұшырауына себеп болу түлекелі болып табылады. Кредиттік түлекел Қоғамның оның салдарынан қаржы активтері туындайтын қарсы агенттермен кредиттік және өзге де операциялары нәтижесінде туындайды. Қоғамның кредиттік түлекелге ұшырауы ықтимал қаржы активтері негізінен ақша қаражатын және олардың баламаларын, депозиттерді, байланысты тараптардың саудалық дебиторлық берешегін қамтиды.

Қоғамның ең жоғары түлекелі осы құралдардың баланстық құнына тең:

мын теңге	31.12.2023	31.12.2022
Қзақ мерзімді қаржы активтері	99,110	649,120
Қзақ мерзімді дебиторлық берешек	43,502,738	6,561,990
Саудалық және өзге де дебиторлық берешек	190,045	268,162
Қысқа мерзімді қаржы активтері	2,662,508	4,717,405
РЕПО бойынша актив	11,728,105	-
Ақша қаражаты және олардың баламалары	50,602,513	76,314,253
	108,785,019	88,510,930

Қоғам күтілетін кредиттік залалдарға бағалау резервін құрады.

2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін
ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТІЛЕР

28. ҚАРЖЫ ТҮЕКЕЛДЕРІН БАСҚАРУ (жалғасы)

Өтімділік мәкелі

Өтімділік тәуекелі – бұл қаржы құралдарымен байланысты міндеттемелерді өтеу үшін қаражат алу кезінде Қоғамда қиындықтардың туындау тәуекелі. Өтімділік тәуекелі қаржы активінің оның еділ құнына жақын баға бойынша жылдам сатудың мүмкін еместігі нәтижесінде туындауы мүмкін. Қоғам өтімді қаражатқа деген қажеттілікті үнемі қадаталап отырады және басшылық кез келген алда болатын міндеттемелерді орындау үшін жеткілікті көлемде қаражаттың болуын қамтамасыз етеді.

Төменде дисконтталмаған пайыздық төлемдердің есеп айырысу сомаларын қоса алғанда, қаржылық міндеттемелерді өтеудің шарттық мерзімдері туралы ақпарат берілген:

Мын теңге	3 айдан кем	3 айдан 12 айға дейін	1 жылдан 5 жылға дейін	Жыныы
2023 жылғы 31 желтоқсан				
Сағдалық және өзге де кредиториялық берешек	55,508	45,977,355	-	46,032,863
Алынған қарыздар	2,000,375	4,001,125	9,001,025	15,002,525
2023 жылғы 31 желтоқсан	2,055,883	49,978,480	9,001,025	61,035,388
2022 жылғы 31 желтоқсан				
Сағдалық және өзге де кредиториялық берешек	20,290	67,269,651	-	67,289,941
Алынған қарыздар	-	-	20,158,433	20,158,433
2022 жылғы 31 желтоқсан	20,290	67,269,651	20,158,433	87,448,374

Пайыздық мөлшерлемелі өзгерту мәкелі

Қоғамның есепті күнге сыйақы мөлшерлемесі ауыспалы қарыздары мен кредиттері жоқ. Қоғам тіркелген сыйақы мөлшерлемесі бар ешқандай қаржы құралдарын кезең ішіндегі пайда мен залалның құрамында оның өзгерістерін көрсете отырып, еділ құн бойынша бағаланатын құралдар үшін көзделген тәртіппен не сату үшін қолда бар бетінде ескермейді. Сондықтан есепті күнге сыйақы мөлшерлемелерінің қандай да бір өзгеруі кезең немесе капитал үшін пайда немесе залал шамасына әсер етпес еді.

Валюталық тәуекел

Валюталық тәуекел - бұл қаржы құралы бойынша болашақ ақша ағындарының еділ құны валюталық бағамдардағы өзгерістердің салдарынан ауытқу тәуекелі. Қоғамның шетел валютасының айырбас бағамдарының өзгеру тәуекеліне ұшырауы Қоғамның операциялық қызметіне жатады. 2023 жылғы 31 желтоқсанда Қоғамның функиционалдық валютасынан өзгеше қаржы құралдары жоқ және ол валюталық тәуекелге ұшырамайды.

Еділ құн

Басшылықтың пікірінше, Қоғамның қаржылық активтері мен міндеттемелерінің еділ құны шамамен олардың теңгерімдік құнына тең.

2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін
ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

29. ЕСЕПТІ КҮННЕН КЕЙІНГІ ОҚИҒАЛАР

2024 жылғы 28 маусымда Қотам 8,000,277 мың теңге сомасына үш қарыз шартын бұзу туралы келісімдерге сәйкес алынған қарыздар бойынша берешекті және есептелген пайыздарды өтеді.
2023 жылғы 31 желтоқсандағы есепті күннен кейін осы жеке қаржылық есептілікті бекіткен күнге дейін басқа оқиталар болған жоқ.

30. ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІ БЕКІТУ

Осы жеке қаржылық есептілікті Қотам басшылығы 2024 жылғы 28 маусымда бекітті және қол қойды.